ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 15.12.2021 г.
COM(2021) 851 final

2021/0422 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно защитата на околната среда чрез наказателното право и за замяна на Директива 2008/99/ЕО

{SEC(2021) 428 final} - {SWD(2021) 465 final} - {SWD(2021) 466 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Действащото законодателство на ЕС, в което са установени общи минимални правила за криминализирането на престъпленията срещу околната среда, е Директива 2008/99/ЕО относно защитата на околната среда чрез наказателно право.

Комисията направи оценка на директивата през 2019/2020 г. и публикува своите констатации през октомври 2020 г.[1] Тя констатира, че директивата на практика не е оказала голямо въздействие: през последните 10 години броят на успешно разследваните случаи на престъпление срещу околната среда, по които има осъдителни присъди, е много малък. Освен това равнищата на санкциите са твърде ниски, за да бъдат възпиращи, а трансграничното сътрудничество не се е извършвало по систематичен начин.

В оценката бяха констатирани значителни недостатъци в правоприлагането във всички държави членки и на всички равнища от веригата на правоприлагането (полиция, прокуратура и наказателни съдилища). В нея са установени също така недостатъци в държавите членки по отношение на ресурсите, специализираните знания, осведомеността, определянето на приоритетите, сътрудничеството и споделянето на информация и е констатирано, че няма всеобхватни национални стратегии за борба с престъпленията срещу околната среда, които да обхващат всички равнища на веригата на правоприлагането, нито мултидисциплинарен подход[2]. Освен това липсата на координация между административното и наказателното правоприлагане и санкционирането често възпрепятства ефективността.

Беше отбелязано също така, че липсата на надеждни, точни и пълни статистически данни за производствата във връзка с престъпления срещу околната среда в държавите членки не само е възпрепятствала оценката на Комисията, но пречи също така на създателите на политики и на практикуващите специалисти в областта на национално равнище да наблюдават ефективността на своите мерки.

Въз основа на констатациите в оценката Комисията реши да преразгледа директивата. В Работната програма на Комисията за 2021 г. е предвидено законодателно предложение за преразглеждане на директивата[3] през декември 2021 г.

Предлага се Директива 2008/99/ЕС да бъде заменена. Предложението е придружено от съобщение[4], в което се пояснява целите на политиката. В предложението са посочени шест цели за преодоляване на констатираните проблеми.

1. Подобряване на ефективността на разследванията и наказателните преследвания чрез актуализиране на обхвата на директивата.

---

1 Работен документ на службите на Комисията, Оценка на Директива 2008/99/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно защитата на околната среда чрез наказателно право (Директива относно престъпленията срещу околната среда), SWD (2020) 259 final от 28 октомври 2020 г. (част I, част II, резюме).

2 Доклад за оценка, стр. 32—33. Вж. стр. 33 от Доклада за оценка за повече подробности относно източниците.

3 Работна програма на Комисията за 2021 г., https://ec.europa.eu/info/publications/2021-commission-work-programme-key%20documents_bg.

4 Съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно засилването на борбата с престъпленията срещу околната среда, COM(2021) 814 от 14 декември 2021 г.

2. Подобряване на ефективността на разследванията и на наказателните преследвания чрез пояснявӑне или премахване на неясни термини, използвани в определенията за престъпленията срещу околната среда.

3. Гарантиране на ефективни, възпиращи и пропорционални видове и равнища на санкции за престъпления срещу околната среда.

4. По-бързо трансгранично разследване и наказателно преследване.

5. Подобряване на вземането на информирани решения относно престъпленията срещу околната среда чрез по-добро събиране и разпространение на статистически данни.

6. Подобряване на оперативната ефективност на националните вериги на правоприлагане с цел насърчаване на разследванията, наказателните преследвания и санкционирането.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Целите на настоящото предложение са съгласувани със следните разпоредби на политиката и на законодателството:

- Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки
- Конвенция за взаимопомощ по наказателноправни въпроси между държавите — членки на Европейския съюз
- Директива 2014/41/ЕС относно Европейска заповед за разследване по наказателноправни въпроси
- Рамково решение 2005/214/ПВР на Съвета относно прилагането на принципа за взаимно признаване на финансови санкции
- Рамково решение 2009/948/ПВР на Съвета относно предотвратяване и уреждане на спорове за упражняване на компетентност при наказателни производства
- Рамково решение 2009/315/ПВР на Съвета относно организацията и съдържанието на обмена на информация, получена от регистрите за съдимост, между държавите членки
- Регламент (ЕС) 2016/794 относно Европол
- Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура
- Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF)
- Директива (ЕС) 2017/1371 относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред
- Директива (ЕС) 2019/1937 относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза.

- **Съгласуваност с други политики на ЕС**

Наказателното право е част от всеобхватната стратегия на ЕС за опазване и подобряване на състоянието на околната среда, което е приоритет на Европейската

комисия. В съобщението относно Зеления пакт и в стратегията за биологичното разнообразие бе изложен широк набор от мерки за защита на околната среда, които са взаимно подкрепящи се и взаимно влияещи си и които са обединени в цялостен подход. Наказателноправните мерки се прилагат като крайна мярка, когато другите мерки не са били достатъчни, за да се осигури спазване на изискванията. Така например екологичните показатели относно степента на замърсяване на въздуха или относно биологичното разнообразие дават възможност за измерване на ефективността на цялостната стратегия за подобряване на околната среда, а не само на ефективността на новия подход към престъпленията срещу околната среда.

Освен това стратегията на ЕС за Съюза на сигурност и стратегията на ЕС за борба с организираната престъпност за периода 2021—2025 г. предвиждат оценка и преразглеждане на директивата като част от установените основни действия за борба с престъпленията срещу околната среда.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Правното основание за предложената директива е член 83, параграф 2 от ДФЕС. В член 83, параграф 2 от ДФЕС се посочва компетентността на Съюза за установяване на минимални правила относно определянето на престъпленията и на санкции в области на политиката на ЕС, в които са приети мерки за хармонизиране, ако това е необходимо за ефективното правоприлагане:

„Когато сближаването на законовите и подзаконовите разпоредби на държавите членки в областта на наказателното право е належащо, за да се осигури ефективното прилагане на политика на Съюза в област, в която са приети мерки за хармонизиране, чрез директиви могат да се установят минимални правила относно определянето на престъпленията и на санкции в съответната област. Тези директиви се приемат съгласно обикновена или специална законодателна процедура, идентична на тази, използвана за приемането на въпросните мерки за хармонизиране, без да се засягат разпоредбите на член 76.“

• Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

Престъпните дейности, свързани с околната среда, често имат трансгранично измерение, а някои престъпления срещу околната среда обикновено засягат няколко държави (например незаконният трафик на отпадъци, на защитени видове или на продукти на дивата природа, вж. раздел 1 — Въведение) или имат трансгранични последици (например в случай на трансгранично замърсяване на въздуха, водата и почвата)[5]. Поради това трансграничното сътрудничество между правоприлагащите и съдебните органи е от съществено значение.

Целта на съществуващата директива е да се осигури хармонизирана правна рамка на престъпленията, за да се улесни трансграничното сътрудничество. Както е описано подробно в доклада за оценката обаче, въпреки напредъка по създаването на общоевропейски набор от определения на престъпленията срещу околната среда и

[5] Доклад относно работата на Евроюст по дела, свързани с престъпления против околната среда — януари 2021 г., стр. 8. Вж. Оценка за бързо реагиране на Програмата на ООН по околната среда (UNEP) и Интерпол, „Ръст на престъпленията срещу околната среда. Нарастваща заплаха за природните ресурси, мира, развитието и сигурността“, 2016 г., стр. 7.

изискването на по-силно възпиращи равнища на санкциите, самите държави членки не са съгласували своите разбирания за престъпленията срещу околната среда в рамките на съществуващото поле за действие в директивата. По подобен начин недостатъчните равнища на наказанията в редица държави членки възпрепятстват създаването на равнопоставени условия в целия ЕС и прилагането на инструменти за взаимно признаване (например европейската заповед за арест и европейската заповед за разследване).

Все по-голямо е разминаването между отговора на наказателното правосъдие на престъпленията срещу околната среда и криминологичната ситуация на място. Въпреки действащата директива броят на трансграничните разследвания и присъди в ЕС за престъпления срещу околната среда не се е увеличил съществено. Междувременно обаче престъпленията срещу околната среда се увеличават годишно с 5 % до 7 % в световен мащаб[6], нанасяйки трайни вреди на местообитанията, на видовете, на човешкото здраве, както и на приходите на правителствата и на предприятията.

- **Пропорционалност**

В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в член 5, параграф 4 от ДЕС, предложеното преразглеждане на Директива 2008/99/ЕО се ограничава до това, което е необходимо и пропорционално с оглед адаптиране на съществуващото законодателство за престъпленията в тази област към новопоявилите се заплахи. Мерки за използване на способи за разследване и обмен на информация са включени само до степента, необходима за ефективното функциониране на предложената наказателноправна уредба.

В предложението се определя съставът на престъпленията с цел да се включат всички съответни деяния, като същевременно той е ограничен до степента на необходимост и пропорционалност. Новата директива включва нови категории престъпления срещу околната среда до степента, която се изисква от основното законодателство в областта на околната среда. Както престъпленията, така и санкциите са ограничени до сериозни нарушения на законодателство в областта на околната среда и по този начин е спазена пропорционалността.

- **Избор на инструмент**

В съответствие с член 83, параграф 2 минимални правила относно определянето на престъпления и санкции в области на политиката на ЕС, в които са приети мерки за хармонизиране, могат да се установяват само чрез директива на Европейския парламент и на Съвета, приета в съответствие с обикновената законодателна процедура.

Продължават да са необходими наказателни санкции, за да се гарантира ефективното изпълнение в областите, обхванати от Директивата относно престъпленията срещу околната среда от 2008 г. Поради това Комисията предлага да пренесе списъка с престъпления от член 3 от Директивата от 2008 г., с необходимите прецизирания и изменения, който включва: тежките престъпления, свързани със замърсяване; незаконното управление на отпадъци и превози на отпадъци; експлоатацията на инсталации, в които се извършват опасни дейности или се съхраняват или използват

[6] Оценка за бързо реагиране на Програмата на ООН по околната среда (UNEP) и Интерпол, „Ръст на престъпленията срещу околната среда. Нарастваща заплаха за природните ресурси, мира, развитието и сигурността“, 2016 г., стр. 7.

опасни вещества; престъпленията, свързани с изработването, производството, преработката, манипулирането, използването, държането, съхранението, транспортирането, вноса, износа или погребването на радиоактивни материали; престъпленията срещу дивата флора и фауна, в т.ч. незаконното убиване, унищожаване, притежаване или придобиване на екземпляри от дивата флора и фауна, незаконния трафик на екземпляри от дивата флора и фауна и влошаването на състоянието на местообитанията; незаконното производство, пускането на пазара, вноса, износа, употребата или отделянето на озоноразрушаващи вещества.

Необходимостта от борба срещу тези категории престъпления чрез наказателни санкции беше потвърдена от заключенията на Съвета за установяването на приоритетите на ЕС за борба срещу тежката и организираната престъпност за Европейската мултидисциплинарна платформа срещу криминални заплахи (EMPACT) 2022—2025 г.[7]

По-специално, що се отнася до престъпленията, свързани с отпадъци, в доклада на Европейския съюз за оценка на заплахата от тежка и организирана престъпност за 2021 г.[8] се посочва, че „*управлението на отпадъци е доходна и бързо развиваща се промишленост, която привлича все повече престъпници. По-голяма част от докладваните случаи на трафик на отпадъци са свързани с лица, работещи във или ръководещи дружества за управление на отпадъци като персонал или ръководители, които нарушават националното и международното законодателство и стандарти относно събирането, третирането и изхвърлянето на отпадъци с цел извличане на максимални печалби. Най-успешните трафиканти на отпадъци са тези, които контролират целия цикъл на обработка — от държавите на произход до приемащите държави. Престъпниците, които извършват трафик на отпадъци между различни държави, използват основно законни стопански структури, за да организират престъпления, свързани с отпадъци. Нерядко няколко дружества са собственост на едни и същи физически лица или на подставени лица. Ръководствата на законните стопански структури често биват сменяни и самите структури често биват прекратявани след кратък период на дейност, след което нов търговски субект поема дейността. Дружествата, които се занимават с различни етапи от цикъла на отпадъците, често се намират в различни юрисдикции. Трафикът на отпадъци е силно свързан с други престъпления, като документни измами, стопански измами, укриване на данъци, корупция, изпиране на пари, както и кражби и депониране на отпадъци от незаконно производство на наркотици*“.

---

[7] Заключения на Съвета за установяването на приоритетите на ЕС за борба срещу тежката и организираната престъпност за Европейската мултидисциплинарна платформа за борба с криминални заплахи (EMPACT) 2022—2025 г., 8665/21, 12 май 2021 г. Целта на приоритета, свързан с престъпленията срещу околната среда, е: „разбиване на престъпните мрежи, участващи във всички форми на престъпления против околната среда, със специален акцент върху отпадъците и трафика на екземпляри от дивата флора и фауна, както и върху престъпните мрежи и отделните престъпни предприемачи, които са способни да проникнат в законни стопански структури на високо равнище или да създадат собствени дружества, за да улеснят престъпленията си“.

[8] European Union Serious and Organised Crime Threat Assessment Threat Assessment (SOCTA), A corrupting influence: the infiltration and undermining of Europe’s economy and society by organized crime („Оценка на заплахата от тежка и организирана престъпност в ЕС. Пагубно влияние: проникване и подкопаване на европейската икономика и общество от организираната престъпност“), Европол 2021 г., точка 54. За престъпленията, свързани с дивата флора и фауна, вж. точка 55е.

Освен това Комисията установи необходимост от наказателни санкции, за да се гарантира ефективното изпълнение на политиките на ЕС относно защитата на околната среда, по отношение на следните категории престъпления, които понастоящем не са обхванати от директивата:

- пускане на пазара на продукти, които в нарушение на задължителни изисквания причиняват значителни вреди на околната среда поради употребата на продукта в по-голям мащаб;
- сериозни нарушения на законодателството на ЕС в областта на химикалите, които причиняват значителни вреди на околната среда или на човешкото здраве;
- незаконно рециклиране на кораби;
- незаконно водочерпене;
- изхвърляне от кораби на замърсяващи вещества (предлага се тази категория престъпление да бъде взета от Директива 2005/35/ЕО[9] с цел консолидиране на правната уредба);
- незаконна търговия с дървен материал;
- сериозни нарушения на правилата за въвеждането и разпространението на инвазивни чужди видове, които засягат Съюза;
- сериозно заобикаляне на изискванията за извършване на оценка на въздействието върху околната среда;
- незаконно производство, пускане на пазара, внос, износ, употреба или отделяне на флуорсъдържащи парникови газове.

Тези деяния носят в себе си потенциално висок риск за човешкото здраве и за околната среда и могат да доведат до особено сериозни отрицателни въздействия върху околната среда и обществото. Въпреки действително настъпващите и потенциалните вредни последици понастоящем съответните правила не се прилагат достатъчно ефективно. Приемането и разчитането досега на административни санкции от държавите членки се оказа недостатъчно, за да се гарантира съответствие с правилата относно опазването на околната среда, което налага въвеждането на по-строги мерки за предотвратяване и борба с престъпленията срещу околната среда.

Например във връзка с Регламента на ЕС относно дървения материал[10], въпреки че всички държави членки са въвели санкции за нарушителите в националното си законодателство, видовете санкции и максималните равнища се различават съществено между отделните държави членки: административни глоби и изземвания могат да бъдат налагани в 23 държави членки, наказателни глоби — в 16, лишаване от свобода — в 17, спиране на търговията — в 15, и други видове санкции — в 11. Приложимите глоби за нарушения на Регламента на ЕС относно дървения материал варират от 50 EUR до

[9] Директива 2005/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г. относно замърсяването от кораби и относно въвеждането на санкции за нарушения (ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 11—21).

[10] Регламент (ЕС) № 995/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 г. за определяне на задълженията на операторите, които пускат на пазара дървен материал и изделия от дървен материал (ОВ L 295, 12.11.2010 г., стр. 23—34).

неограничени суми[11]. Тези различия в режимите на санкции на държавите членки, приложими при нарушение на Регламента на ЕС относно дървения материал, и фактът, че санкциите в много случаи са считани за твърде малки, за да имат възпиращо действие върху незаконното поведение, в съчетание с неоднородното им прилагане в ЕС, носят риск от отклонения при търговския обмен. Освен това различията в режимите на санкции и липсата на единно прилагане във всички държави членки подкопават еднаквите условия на конкуренция, като поставят в неизгодно положение операторите, които стриктно спазват изискванията. Това може да бъде преодоляно чрез хармонизирано криминализиране и чрез сближаване на равнищата на санкциите в целия ЕС в Директивата относно престъпленията срещу околната среда.

Ясно е, че административните санкции не са адекватни в обстоятелства като тези, довели до убийството на двама горски надзиратели в една държава членка, които са разследвали проблеми, свързани с незаконен добив на дървесина. Основният модел на нарушенията, свързани с дървен материал, е от толкова сериозно естество, че органите трябва да разполагат със средствата на наказателното правоприлагане, за да могат да се справят с тях. По отношение на проблемите с дървения материал Комисията е започнала процедура за нарушение срещу тази държава членка относно липсата на ефективни проверки на операторите и неналагането на подходящи санкции. Междувременно тази държава членка въведе наказателни санкции за конкретни нарушения, които преди това са подлежали единствено на административни санкции, които обаче не са били достатъчни, за да се осигури спазване на изискванията.

Сериозните нарушения на забраните за използването на измервателно-коригиращи устройства в моторните превозни средства, разкрити от 2015 г. насам, показват, че дори големи и утвърдени компании не могат да бъдат възпирани от извършването на нарушения, ако знаят, че биха се сблъскали единствено с правоприлагане от административен характер.

Друг пример е свързан с незаконното водочерпене, което води до сериозно изчерпване на водните ресурси — проблем, който се очаква да се задълбочи вследствие на изменението на климата. В своя специален доклад за 2021 г. относно „Устойчиво използване на водите в селското стопанство: съществува риск средствата по ОСП да насърчат по-интензивно, а не по-ефикасно използване на водите“ Европейската сметна палата документира неефективността на административните мерки с цел да се предприемат действия във връзка с прекомерното водочерпене и подчертава, че проверките са редки, а санкциите — твърде ниски, за да могат да гарантират ефективно

[11] Commission Staff Working Document Fitness Check on Regulation (EU) No 995/2010 of the European Parliament and of the Council of 20 October 2010 laying down the obligations of operators who place timber and timber products on the market (the EU Timber Regulation) („Работен документ на службите на Комисията, Проверка за пригодност на Регламент (ЕС) № 995/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 г. за определяне на задълженията на операторите, които пускат на пазара дървен материал и изделия от дървен материал (Регламент на ЕС за дървения материал“) и на Регламент (ЕО) № 2173/2005 от 20 декември 2005 г. за установяването на схема на разрешителни FLEGT за вноса на дървесина в Европейската общност (Регламент относно FLEGT)“, 17.11.2021 г., SWD(2021) 328 final, стр. 14.

прилагане и спазване на съответните задължения[12]. В доклада се посочват недостатъците в режимите на санкции в отделените държави членки[13].

Освен това ограничен брой държави членки са въвели санкции за възложителите на проекти съгласно Директивата относно оценка на въздействието върху околната среда. Например възложителите на проекти не са обект на систематични санкции в случаите, в които не извършат оценка на въздействието върху околната среда за даден проект, или изпълняват проекти преди приключването на съответните процедури или без надлежни разрешения. Нарушенията на тези задължения могат да доведат до значителни отрицателни последици за околната среда, а съществуващото равнище на санкциите не възпира в достатъчна степен подобни престъпления.

От съществено значение е да се подсили спазването на правилата на ЕС относно дейностите, които оказват въздействие върху околната среда, и относно екологично чувствителните стоки чрез наличието на наказателни санкции, с които се изразява по-силна форма на обществено неодобрение в сравнение с административните санкции. Инкриминирането на престъпления за тежки нарушения на правилата на Съюза, които независимо от правното им основание допринасят за политиката на Съюза за защита на околната среда, поставя ясни граници за видовете поведение, които се считат за особено неприемливи, и е послание към обществеността и потенциалните нарушители, че компетентните органи гледат много сериозно на такова поведение. То изглежда особено подходящо във връзка с изричното стъпване на принципите на предотвратяване и предпазване в тази област на политиката.

Въвеждането на общи минимални правила за определяне на престъпленията срещу околната среда и съответните санкции би направило възможно също така използването на по-ефективни методи на разследване и би дало възможност за по-ефективно сътрудничество във и между държавите членки. Това е признато за особено важно по отношение на борбата с трафика на отпадъци и на екземпляри от дивата флора и фауна (включително незаконната търговия с дървен материал) с оглед на връзката с вътрешния пазар и търговската политика на ЕС.

С оглед на евентуалното опустошително въздействие на престъпленията срещу околната среда върху околната среда и човешкото здраве е важно потенциалните нарушители да не считат, че в части от ЕС се прилага по-лек и по-малко ефективен регулаторен режим. Налагането на наказателни санкции за извършването на най-тежки нарушения срещу околната среда ще окаже по-силен възпиращ ефект върху потенциалните нарушители. Следователно въвеждането на наказателни санкции от всички държави членки е от съществено значение за осигуряване на ефективно прилагане на политиката на Съюза за защита на околната среда.

Във връзка с въвеждането на деянията по небрежност в състава на престъпленията е важно да се подчертае степента, в която правилата на ЕС в областта на околната среда се основават на предпазните мерки и превантивните действия. В Договора изрично се предвижда (член 191, параграф 2 от ДФЕС), че политиката в областта на околната среда

---

12 Европейска сметна палата, Специален доклад за 2021 г., „Устойчиво използване на водата в селското стопанство: съществува риск средствата по ОСП да насърчат по-интензивно, а не по-ефикасно използване на водите“, точка 62е.

13 Европейска сметна палата, Специален доклад за 2021 г., „Устойчиво използване на водата в селското стопанство: съществува риск средствата по ОСП да насърчат по-интензивно, а не по-ефикасно използване на водите“, вж. например точка 32.

се основава на тези принципи. Значението на високия стандарт на грижа е необходимо за провеждането на дейности, които по своята същност са опасни поради използването на опасни материали и/или процеси. В този контекст небрежността може да има големи, дори катастрофални последици, което обуславя необходимостта да се подчертае позицията на обществото, че нарушението по небрежност следва да се третира като достатъчно сериозно, за да бъде криминализирано. Наказателното право има за цел да оказва възпиращ ефект и включването на небрежността би следвало само по себе си да намали всяка склонност към подобни деяния, например за получаване на финансова облага чрез недостатъчни инвестиции или нерегламентирани действия с цел по-ниски разходи и усилия.

Достиженията на правото на ЕС в областта на околната среда съдържат важен брой инструменти, като Директивата относно емисиите от промишлеността[14], Директивата „Seveso“[15], Регламентът относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH)[16] и законодателството в областта на отпадъците, които са насочени към това да гарантират, че опасни или високорискови дейности и вещества ще се третират с високо ниво на технически гаранции.

Във връзка с честотата на възникване на определени престъпления се признава, че за съжаление организираната престъпност подкопава управлението на отпадъците[17]. Проблемите с неспазването на забраните, свързани с дивата флора и фауна, също са отдавна признат проблем, както се потвърждава например от акцента в Бернската конвенция[18] върху работата, свързана с борбата с престъпленията срещу дивата флора и фауна. Също на този фон и с оглед на характера на съответното деяние е необходимо нарушението по небрежност също да бъде обхванато от настоящата директива.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

• Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство

Комисията извърши оценка на действащата директива през 2019/2020 г. (публикувана през октомври 2020 г.), в която се заключава, че директивата на практика не е оказала голямо въздействие. Последващата оценка на директивата е основана на четири основни критерия за оценка: а) ефективност (оценка дали целите на директивата са постигнати), б) ефикасност (оценка дали ползите от наличието и прилагането на

---

14 Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 17—119).

15 Директива 2012/18/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно контрола на опасностите от големи аварии, които включват опасни вещества, за изменение и последваща отмяна на Директива 96/82/ЕО на Съвета, текст от значение за ЕИП (ОВ L 197, 24.7.2012 г., стр. 1—37).

16 Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕИО на Съвета и директиви 91/155/ЕИО, 93/67/ЕИО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията (ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 1).

17 Оценка на Европейския съюз на заплахата от тежката и организираната престъпност (SOCTA) (SOCTA), A corrupting influence: the infiltration and undermining of Europe’s economy and society by organized crime („Пагубно влияние: проникване и подкопаване на европейската икономика и общество от организираната престъпност“), Европол 2021 г., точка 54е.

18 Конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания.

директивата оправдават разходите), в) съгласуваност (с останалото съответно екологично и наказателноправно законодателство и политики на ЕС, както и с международните задължения на ЕС) и г) целесъобразност (целесъобразност на първоначалните цели на директивата с оглед на настоящите и бъдещите нужди). В оценката е взето предвид също така социалното и икономическото въздействие върху различните групи заинтересовани страни.

В оценката са установени шест основни проблема, които са довели до практическата неефективност на директивата:

1. Обхватът на директивата не е актуален и е определен по сложен начин, който възпрепятства извършването на ефективни разследвания, наказателни преследвания и трансгранично сътрудничество.

2. Директивата съдържа няколко неясни определения, използвани в описанията на престъпленията срещу околната среда, които може да възпрепятстват извършването на ефективни разследвания, наказателни преследвания и трансгранично сътрудничество.

3. Съгласно действащата директива равнищата на санкциите не са ефективни и възпиращи във всички държави членки.

4. Недостатъчното вътрешно и трансгранично сътрудничество и координация между държавите членки при престъпленията срещу околната среда възпрепятстват извършването на ефективни разследвания и наказателни преследвания.

5. Липсата на надеждни, точни и пълни статистически данни за производствата във връзка с престъпления срещу околната среда в държавите членки не дава възможност на националните създатели на политики и на практикуващите специалисти в областта да наблюдават ефективността на мерките си.

6. Неефективна верига на правоприлагане: няма ефективно отреждане на приоритет, разкриване, разследване, наказателно преследване и санкциониране на престъпленията срещу околната среда. Установени са недостатъци в правоприлагането във всички държави членки и на всички равнища на веригата на правоприлагането (инспектори, полиция, прокуратура и наказателни съдилища), в т.ч. липса на ресурси, недостатъчно обучение и липса на специализирани знания, липса на осведоменост и приоритизиране, както и слабо сътрудничество и споделяне на информация.

Въз основа на констатациите в оценката Европейската комисия реши да преразгледа директивата и извърши оценка на въздействието. Различните стъпки на оценката на въздействието — от определянето на проблемите и причините за тях до установяването на целите и възможните варианти на политиката, се основаваха на констатациите в доклада за оценката.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Комисията проведе ползотворни обществени консултации и целеви консултации със заинтересованите страни, за да се възползва от външния експертен опит и да разбере опасенията на по-широката общественост. Освен това тя имаше за цел да гарантира, че разгледаните варианти за преразглеждане на директивата са най-подходящите начини за повишаване на нейната ефективност и за подкрепа на работата на практикуващите специалисти по места. Бяха проведени възможно най-обширни консултации, така че да се получат релевантна информация, данни и обяснения за съответните и действителните потребности на различните категории заинтересовани страни по шестте основни цели:

- пояснява и актуализиране на обхвата на Директивата относно престъпленията срещу околната среда;
- пояснява на правните термини, използвани за определяне на престъпленията срещу околната среда;
- подобряване на наличието на възпиращи и съпоставими видове и равнища на санкции;
- подобряване на трансграничното сътрудничество;
- подобряване на събирането и разпространението на информация и статистически данни; както и
- подобряване на функционирането на веригата на правоприлагането (обучение, координация и сътрудничество, ресурси, стратегически подход).

Консултациите бяха проведени на по-ранен етап и бяха насочени към широк кръг заинтересовани страни, включително представители на обществеността, експерти, практикуващи специалисти (полицейски служби, инспектори, прокурори и съдии), мрежи от практикуващи специалисти (IMPEL, ENPE, EUFJE, EnvirCrimeNet), публични органи от държавите членки (министерствата на правосъдието и министерствата на околната среда), европейски агенции (Европол и Евроюст), природозащитни и неправителствени организации (НПО), бизнес организации, отделни дружества и академичните среди. Бяха проведени консултации с всички тях във връзка с техните очаквания и опасения относно необходимостта от и съдържанието на евентуалното преразглеждане на Директивата относно престъпленията срещу околната среда.

По време на процеса на консултации Комисията приложи различни методи и форми на консултации. Те включваха:

- Консултацията относно оценката на въздействието от етапа на създаване и 12-седмична открита обществена консултация за получаване на становищата на всички заинтересовани страни.
- Поредица от онлайн целеви тематични работилници и срещи на експертни групи, включително срещи на Форума по спазване на законодателството и управление в областта на околната среда и на неговата работна група за санкциониране на престъпления срещу околната среда. Предварително бяха изпратени специални въпросници и документи за обсъждане за подготовка на срещите, на които домакин беше Комисията.
- От редица онлайн конференции, в които Комисията участва и представи своята работа в тази област, беше събрана обратна информация относно шестте основни варианта от други участници в конференциите и бяха поканени допълнителни участници в експертния процес и в обществената консултация.
- Двустранни онлайн срещи с широк кръг заинтересовани страни, организирани по инициатива на Комисията или на заинтересованите страни.
- Документи с позиции и аналитични документи от европейски агенции, практикуващи специалисти, професионални мрежи (например съвместната декларация на IMPEL/ENPE/EUFJE и EnviCrimeNet, приета на конференция през май 2021 г., посветена на борбата с престъпността срещу околната среда и преразглеждането на ДПОС), представители на сектора, публични органи от държавите членки, НПО, гражданското общество и академичните среди.

Всички дейности, свързани с консултациите, продължиха над 6 месеца — от февруари 2021 г. до юли 2021 г.

Предвиждаше се консултацията да следва същата последователност като тази на оценката на въздействието, като се започне от определянето на проблемите и се даде възможност за постепенно излагане на възможните варианти и тяхното въздействие:

- Мнозинството от респондентите потвърдиха необходимостта от актуализиране на обхвата на Директивата относно престъпленията срещу околната среда и от поясняване на правните термини.
- В по-голяма част от коментарите на НПО и на бизнес асоциациите бяха посочени екологични области или специфично законодателство, които не са обхванати от действащата Директива относно престъпленията срещу околната среда, но чието включване следва да бъде обмислено.
- По-голямата част от респондентите считаха за уместно да бъдат включени разпоредби за минимални равнища на максималните санкции и за утежняващи обстоятелства. В определени случаи включването на разпоредба относно конфискацията заедно със законодателството срещу юридическите лица се счита за полезно.
- Няколко страни се застъпиха за по-добро събиране и предаване на информация от държавите членки. Бяха изразени опасения, че това ще е свързано със сложни изменения на информационните системи, което е труден и продължителен процес и ще създаде голяма административна тежест за правоприлагащите органи, държавната прокуратура и съдебната система.
- По-голямата част от заинтересованите страни потвърдиха неотложната нужда от подобряване на практическата ефективност на веригата на правоприлагането и необходимостта от разпоредби за обучението, ресурсите, сътрудничеството и координацията, както и стратегически подходи към борбата с престъпленията срещу околната среда.

Комисията взе предвид всички отговори при вземането на решение кои варианти да предпочете. Повече информация за консултациите може да бъде намерена в приложенията към оценката на въздействието (приложения 7 и 8).

- **Събиране и използване на експертни становища**

С цел да осигури наличието на необходимите данни за оценка на въздействието Комисията използва широк кръг експертни становища. Разгледаните експертни становища могат да се разделят в две основни категории: проучвания на съвременното технологично равнище по темата и консултации със заинтересованите страни.

Първо, Комисията направи оценка на действащата Директива през 2019/2020 г. и публикува своите констатации през октомври 2020 г. Оценката помогна на Комисията да разбере ползите и недостатъците на действащото законодателство. Тя проправи път за преразглеждането на директивата, тъй като в оценката ясно се подчертаваше, че действащото законодателство на практика е имало само незначително въздействие. След оценката Комисията сключи договор с изпълнител за провеждането на проучване в подкрепа на оценката на въздействието. Проучването беше проведено в периода април 2021 г. — октомври 2021 г. То имаше за цел да се оцени въздействието на различните варианти и най-вече тяхното финансово и икономическо въздействие.

Освен двете проучвания Комисията извърши всеобхватен преглед на съществуващата литература по темата. Той е отразен в различните препратки в оценката на въздействието. Освен това бяха анализирани голям брой писмени становища на заинтересовани страни, например Евроюст, Европол, професионални мрежи, практикуващи специалисти, държави членки, НПО и предприятия. Документният анализ обхващаше също така прегледа на позициите на Европейския парламент, например доклада за отговорността на дружествата за екологични щети (2020/2027(INI) на Комисията по правни въпроси. Бяха взети предвид и констатациите на работни групи, като проучването по държави за втората среща на работната група на Съвета на Европа по околна среда и наказателно право на 15 юни 2021 г.

Съответната работа на основните европейски мрежи за правоприлагане в областта на околната среда (IMPEL, EnviCrimeNet, ENPE, EUFJE) също беше разгледана внимателно.

Бяха взети предвид също така резултатите от осмия кръг на взаимните оценки на Съвета относно борбата с престъпността в областта на околната среда.

- **Оценка на въздействието**

Законодателното предложение се основава на оценка на въздействието. Комитетът за регулаторен контрол (КРК) даде положително становище (с резерви) на 1 октомври 2021 г. В приложение I към оценката на въздействието се пояснява какъв е отговорът на коментарите на КРК.

Оценката показа, че въпреки че с директивата е установена обща рамка на ЕС за основните престъпления срещу околната среда, на практика тя не е оказала голямо въздействие.

Тя не е повлияла на броя на присъдите или на равнището на наложените санкции в държавите членки. По-специално в оценката са установени следните конкретни основни проблеми:

1. Обхватът на ДПОС (определен в две приложения към ДПОС и в списък на престъпленията в член 3 от ДПОС) не е актуален и е определен по сложен начин, който възпрепятства извършването на ефективни разследвания, наказателни преследвания и трансгранично сътрудничество.
2. Определенията за това какво представляват „престъпленията срещу околната среда“ са неясни и възпрепятстват извършването на ефективни разследвания, наказателни преследвания и трансгранично сътрудничество между и в рамките на държавите членки.
3. Равнищата на санкциите не са ефективни и възпиращи във всички държави членки.
4. Трансграничното сътрудничество е твърде ограничено;
5. Създателите на политики и практикуващите специалисти не са осведомени относно характера и мащаба на престъпленията срещу околната среда и относно ефективността на мерките за правоприлагане поради ограниченото събиране, обработване и споделяне на статистически данни.
6. Веригата на правоприлагането за борба с престъпленията срещу околната среда, наред с другото, е неефективна поради липсата на обучение и специализация, както и поради недостатъчната координация и сътрудничество между различните равнища на правоприлагането в областта на околната среда.

Комисията е разработила редица законодателни и незаконодателни варианти на политиката. Бяха разгледани следните варианти, които бяха отхвърлени на по-ранен етап: да се отмени директивата; или установените проблеми да се отстранят единствено чрез необвързващи мерки, като насоки на ЕС относно тълкуването на определенията и равнищата на санкциите.

Въз основа на оценката единственият подходящ вариант за постигането на установените конкретни цели е да се преразгледа директивата. Това не изключва подкрепящи незаконодателни мерки (наричан по-долу: „основен вариант“). В контекста на основния вариант на политиката в оценката на въздействието са установени и оценени най-подробно следните подварианти (наричани по-долу: „варианти“) в отговор на всяка конкретна цел:

Цел 1: подобряване на ефективността на разследванията и на наказателните преследвания чрез актуализиране на обхвата на директивата и чрез въвеждане на приложим механизъм за актуализиране на директивата с оглед на Европейския зелен пакт.

- Вариант 1а: Актуализиране на съществуващия списък със законодателство в приложенията, добавяне на нови релевантни категории престъпления в член 3 и въвеждане на процедура на комитет с цел актуализиране на приложенията.
- Вариант 1б: Позоваване на съответното секторно законодателство като цяло и премахване на приложенията; прецизиране на определението за престъпление срещу околната среда в списъка с престъпления в член 3 и добавяне на нови релевантни категории престъпления.
- Вариант 1в: Даване на определение за престъпление срещу околната среда в директивата без включване на изискването за нарушение на съответното секторно законодателство на ЕС.

Предпочитаният вариант е вариант 1б, тъй като внася повече правна яснота относно това кои нарушения на секторното законодателство представляват престъпление срещу околната среда. В бъдеще европейският законодател ще трябва да актуализира директивата (подобно на настоящата ситуация), тъй по отношение на съществените ѝ елементи не е приложим по-прост механизъм — а именно процедурата на комитет. Определението за престъпление срещу околната среда е съществен елемент. Престъпленията по член 3 следва да бъдат определени чрез позоваване на разширено определение за това какво е „противозаконно“ и да има също така актуализиран списък на категориите престъпления, който се основава на сериозни нарушения на действащото законодателство в областта на околната среда.

Цел 2: Подобряване на ефективността на разследванията и на наказателните преследвания чрез пояснява̀не или премахване на неясни термини, използвани в определенията за престъпленията срещу околната среда.

- Вариант 2а: Прецизиране на неясни термини в директивата (например „значителна вреда“).
- Вариант 2б: Премахване на неясни термини, като „значителни вреди“, включително чрез криминализиране на рисково поведение (престъпление, свързано със застрашаване).
- Вариант 2в: Съчетание на варианти 2а и 2б.

Предпочитаният вариант е вариант 2в, тъй като с цел яснота законодателят следва да поясни в самата директива (вариант 2а) установените неясни определения, както и да добави повече престъпления въз основа на понятието за риск, което е от особено значение за случаите, свързани с голяма вреда, която може да бъде доказана в производства за престъпления срещу околната среда. престъпленията, свързани със застрашаване, биха обхванали случаите, в които законодателят е решил, че нарушаването на секторните правила ще изложи околната среда на непоносим риск.

Цел 3: Гарантиране на ефективни, възпиращи и пропорционални видове и равнища на санкции за престъпления срещу околната среда.

- Вариант 3а: Въвеждане на минимални равнища на максималните санкции.
- Вариант 3б: Вариант 3а, плюс утежняващи обстоятелства и допълнителни санкции.
- Вариант 3в: Вариант 3б, плюс задължение за обвързване на размера на глобите с финансовото състояние на юридическите лица и/или незаконните печалби.

Предпочитаният вариант е 3в, тъй като всички мерки са насочени към справяне с различните аспекти на ефективното санкциониране и се допълват взаимно.

Цел 4: По-бързо трансгранично разследване и наказателно преследване.

Пакет от разпоредби, с които пряко се насърчава трансграничното сътрудничество, например хармонизирани ефективни способи за разследване, задължението за сътрудничество чрез Европол, Евроюст и чрез Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и правила относно компетентността.

Цел 5: Подобряване на вземането на информирани решения относно престъпленията срещу околната среда чрез по-добро събиране и предаване на статистически данни.

- Вариант 5а: Задължаване на държавите членки да събират и редовно да докладват на Комисията статистически данни, свързани с престъпленията срещу околната среда.
- Вариант 5б: Вариант 5а, плюс задължение на държавите членки да събират и редовно да докладват на Комисията статистически данни в съответствие с хармонизирани общи стандарти.

Предпочетеният вариант е вариант 5б.

Цел 6: Подобряване на оперативната ефективност на националните вериги на правоприлагането с цел насърчаване на разкриването, разследването, наказателното преследване и санкционирането.

Пакет от задължения за насърчаване на практическото изпълнение, като осигуряване на целево и редовно обучение на всички равнища от веригата на правоприлагането, всеобхватни национални стратегии относно престъпленията срещу околната среда и мерки за повишаване на осведомеността.

Предпочитан пакет

По цел 1 премахването на приложенията и вместо тях прецизиране на определението за престъпление срещу околната среда в член 3, както и добавянето на нови категории престъпления срещу околната среда в същия член вероятно ще спомогне за подобряване на ефективността на разследванията и на наказателните преследвания на

престъпленията срещу околната среда, особено по отношение на трансграничното сътрудничество. В бъдеще обаче ще е необходимо също така директивата да се актуализира редовно чрез законодателна процедура, ако към обхвата на директивата се добавят нови области на престъпления срещу околната среда. Няма по-лесен начин да се направи това, тъй като определенията на категориите престъпления срещу околната среда са съществен елемент на директивата и предполагат решение на европейския законодател.

По цел 2, за да се даде адекватен отговор на престъпленията срещу околната среда, е необходимо да се добавят както престъпленията, свързани със застрашаване, така и престъпленията, свързани с нанасяне на вреда. Настоящата директива е основана на съчетанието от тези два вида определения за престъпление. В предложението ще трябва да бъдат добавени нови категории престъпления, свързани със застрашаване, и да се прецизира точно кое поведение се криминализира; ще трябва да бъде добавена също така информация, въз основа на която да се определи какво може да представлява вреда върху околната среда.

Прецизирането на определенията на неясни термини, например „*значителни* вреди“, и *„незначителни количества или количества, които не са незначителни“*, ще допринесе за подобряване на яснотата на директивата. Насочването на вниманието върху престъпления, свързани със застрашаване, и рисково поведение ще даде възможност за ефективно санкциониране на случаите, в които е трудно да се установят действително нанесените вреди или където липсват такива. По този начин съчетаното прилагане на двата варианта може да доведе до подобряване на ефективността на разследванията и на наказателните преследвания на престъпленията срещу околната среда.

По цел 3 пакетът от мерки относно санкциите (вариант 3в — минимални размери на максималните наказания утежняващи обстоятелства, допълнителни санкции, обвързване на размера на глобите от незаконните печалби и от финансовото състояние на извършителя) ще доведе до по-ефективни, пропорционални, възпиращи и единни размери на санкциите в различните страни в ЕС и на практика в целия ЕС. Освен това минималните размери на максималните наказания за лишаване от свобода ще осигурят достъп на практикуващите специалисти в областта на правоприлагането до способи за разследване, които са на разположение само при престъпления, които се наказват с определени минимални размери на максималните наказания. Това ще доведе до по-ефективни разследвания и ще улесни трансграничното сътрудничество.

Мерките по цел 4 (сближаване на способите за разследване, задължение за сътрудничество чрез агенции на ЕС, създаване на национални звена за контакт) ще насърчат пряко трансграничното сътрудничество, ще се допълват и подсилват взаимно и ще спомогнат за по-ефективните разследвания, тъй като много от делата за престъпления срещу околната среда могат да се водят успешно само трансгранично.

Предпочитаният вариант по цел 5 ще доведе до създаването на съвместно определен минимален стандарт за събирането на данни относно процедури за престъпления срещу околната среда и по този начин до създаването на статистически данни, които са съпоставими в целия ЕС.

Предложеният пакет от мерки по цел 6 (обучение/специализация, изисквания за сътрудничество и координация, повишаване на осведомеността, национални стратегии) ще има положително влияние върху ефективността на практика на всички равнища на веригата на правоприлагането (инспектори, полиция, прокуратура, съдии по наказателни дела).

Тъй като директивата се нуждае от подобряване във всичките шест проблемни области, съчетанието от предпочитани варианти по всяка цел следва да доведе до най-добрия цялостен пакет. Освен това предпочитаните варианти могат да доведат до кумулативни въздействия, които надхвърлят това, което би могло да бъде постигнато от отделните предпочитани варианти.

Трансграничното сътрудничество ще бъде насърчавано не само чрез мерките по цел 4, но също така и чрез разширения обхват на директивата, който дава възможност за подобно сътрудничество в повече области, свързани с околната среда. Прецизираните определения за престъпленията срещу околната среда по цел 2 ще спомогнат за намаляване на различните възприятия в държавите членки, които до момента спъват или дори са слагали край на сътрудничеството. Определянето на максимални равнища на санкции не само гарантира по-възпиращо санкциониране, но дава възможност също така за използването на ефективни трансгранични способи за разследване, предвидени в законодателните инструменти, които могат да се прилагат само за определено равнище на санкция за определена категория престъпления. По цел 6 трансграничното сътрудничество ще бъде пряко улеснено и от по-доброто обучение и специализация в съответствие със съпоставими стандарти в държавите членки.

Способността на практикуващите специалисти в областта на правоприлагането да предвиждат по-добре шансовете за успех на дадено дело, което би довело до по-голям брой образувани производства, се подсилва от по-прецизните определения за престъпление срещу околната среда (цел 2) и от по-доброто обучение и специализация по цел 6. Подобреното трансгранично сътрудничество (цел 4) и наличието на по-възпиращи видове и равнища на санкции (цел 3) са допълнителни фактори, които биха могли да улеснят решението за инвестиране на необходимите ресурси за справяне със случаи на престъпления в областта на околната среда.

Ефективността и възпиращият ефект на наказателните разследвания в областта на околната среда ще бъдат постигнати не само чрез по-подходящи санкции посредством предпочитания вариант по цел 3. По-ефективните разследвания чрез комбинираните въздействия на предпочитаните варианти по цели 1, 2, 4 и 6, описани по-горе, също ще допринесат за това системата на наказателното правосъдие да бъде в състояние да възпира престъпленията срещу околната среда.

По този начин предпочитаните варианти не само служат най-добре на съответните цели, но укрепват също така общата ефективност на директивата отвъд всяка отделна специфична цел.

Кой е засегнат от директивата?

Държавите членки и публичните органи

Очаква се разпоредбите относно изпълнението на ДПОС да подсилят ефективността на веригата на правоприлагането и да осигурят съпоставимост на усилията за борба с престъпленията срещу околната среда в целия ЕС. Във връзка с тях може да възникнат разходи, както еднократни, така и текущи, за екологичните, правоприлагащите и съдебните органи в държавите членки. Средносрочните и дългосрочните ползи обаче ще надвишават значително тези разходи. Националните органи ще трябва да осигурят допълнителни човешки и материални ресурси (основно в полицейските и прокурорските служби като институции, които най-често отговарят за разследването и наказателното преследване на престъпления срещу околната среда). Същевременно задължението за държавите членки да събират и докладват статистически данни в съответствие с нови и по-хармонизирани стандарти може да създаде допълнителна

административна тежест: във връзка с евентуалното адаптиране на съществуващите системи за регистриране на дела и по отношение на допълването на тези статистически данни на национално равнище преди предаването им на ЕС. Всички държави членки ще трябва да осигурят някакво ниво на допълнително обучение на съответните практикуващи специалисти по веригата на правоприлагането, като вземат предвид преразгледаните условия на директивата и допълнителния персонал. Необходимите ресурси зависят от степента, до която държавите членки вече осигуряват редовно обучение относно престъпленията срещу околната среда. Накрая, има допълнителни разходи, свързани със създаването на национални централни звена в различни институции и с разработването на национални стратегии за борба с престъпленията срещу околната среда.

Предприятията от ЕС

Няма преки разходи за предприятията от ЕС, свързани с директивата. Разходите им за спазване на изискванията са свързани с административното право в областта на околната среда. По-ефективното правоприлагане в областта на престъпленията срещу околната среда би защитило законно действащите предприятия от нелоялна конкуренция, свързана с незаконна стопанска дейност. Освен това в по-малка степен ще се накърнява репутацията на даден сектор (например управлението на отпадъци, производството на химикали), засегнат от незаконна дейност, което ще донесе допълнителни ползи за предприятията, които спазват изискванията. Тъй като престъпленията срещу околната среда ще продължат да бъдат свързани с нарушаване на административните закони, съществува ограничен риск предприятията да бъдат санкционирани за дейност, свързана с околната среда, която е разрешена съгласно административното право, с изключение на конкретни и добре определени ситуации, посочени в директивата.

МСП

МСП може да изпитат малко по-голям натиск поради по-малката възможност за плащане на глоби и/или ангажиране на правна експертиза и извършване на дейности по комплексна проверка. Вариантът за обвързване на глобите с финансовото състояние на дадено дружество в допълнение към други косвени аспекти на престъплението би могъл да намали уязвимостта на МСП към такива глоби.

Гражданите на ЕС

По-ефективното правоприлагане на наказателното законодателство в областта на околната среда се очаква да има положително въздействие върху обществото като цяло. Освен ползите за качеството на живот, свързани с опазването на околната среда, намаляването на престъпната дейност спомага за по-добро управление, намалена корупция и понижаване на рисковете, породени от големи организирани престъпни групи.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

В оценката на въздействието не е установена възможност за опростяване на директивата или за намаляване на ненужните разходи.

Като инструмент на наказателното право директивата не създава допълнителни разходи за гражданите, предприятията и МСП. Това беше потвърдено по време на консултациите със заинтересованите страни.

Предложението ще съдържа редица допълнителни разпоредби с цел да се прецизира настоящата много обща директива, да се поясни нейният обхват, да се дадат по-точни

определения за престъпленията и да се гарантират ефективност, пропорционалност и възпиращ ефект на санкциите. Това ще опрости и ще улесни практическото ѝ изпълнение от органите на държавите членки и така ще се гарантира, че директивата ще постигне в по-голяма степен своите цели.

Предложението съдържа също така нови разпоредби, с които от държавите членки се изисква да предприемат конкретни мерки, с които да се гарантира ефективното практическо изпълнение на директивата (мерки за обучение, мерки за повишаване на осведомеността, мерки за засилване на трансграничното сътрудничество, мерки за осигуряване на необходимите ресурси и т.н.). Въпреки че въпросните разпоредби изглеждат като нови задължения, които пораждат разходи за държавите членки, в действителност в тях само се урежда изрично задължение на държавите членки, което при всички случаи е налице. От държавите членки не само се изисква да транспонират директивата в националното си законодателство, но и да предприемат необходимите мерки за практическото ѝ прилагане. Оценката показа недостатъци в практическото прилагане във всички държави членки и по цялата верига на правоприлагането. Поради това задълженията в директивата са необходими, за да се гарантира изпълнението ѝ от държавите членки. Мерките за изпълнение, които се изискват в предложението, са мерки, определени от практикуващите специалисти като най-подходящи, за да им се даде възможност да прилагат националните разпоредби, транспониращи директивата. Обучението по-специално е посочено като основна необходимост с цел подобряване на правоприлагането във връзка с престъпленията срещу околната среда.

- **Основни права**

Директивата вероятно ще окаже положително въздействие върху равнището на защита на околната среда, предмет на член 37 от Хартата на основните права на Европейския съюз. Подобряването на околната среда ще спомогне за подобряване на физическото благосъстояние (здравето) на гражданите, което е в обхвата на човешкото достойнство. Следователно тя ще има положително влияние също така върху правото на живот (член 2 от Хартата), правото на неприкосновеност на личността (член 3), правото на грижи и благоденствие на децата (член 24), правото на здравословни условия на труд (член 31) и правото на достъп до здравна профилактика и на ползване на медицински грижи (член 35).

Като наказателноправен инструмент настоящата директива ще трябва да бъде транспонирана в националното законодателство, като се зачитат основните права и се съблюдават принципите, залегнали в Хартата за основните права на Европейския съюз („Хартата“), както са признати в ДЕС. По-специално тя следва да бъде транспонирана и прилагана при надлежно зачитане на правото на защита на личните данни (член 8 от Хартата), на свободата на стопанска инициатива (член 16), на презумпцията за невиновност и правото на защита (член 48), на принципите на законност и пропорционалност на престъплението и наказанието (член 49), на правото на всеки да не бъде съден или наказван два пъти за едно и също престъпление (член 50). При изпълнението на директивата държавите членки следва да гарантират спазването на процесуалните права на заподозрени лица или на обвиняеми в рамките на наказателното производство. Задълженията по настоящата директива не засягат задълженията на държавите съгласно правото на Съюза относно процесуалните права в рамките на наказателното производство.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Настоящото предложение има незначително отражение върху бюджета за държавите членки и за Комисията. Конкретна информация за финансовото отражение върху Комисията може да се намери във законодателната финансова обосновка, приложена към настоящия законодателен пакет.

Комисията има два вида разходи: еднократни и периодични. Първото финансово отражение върху Комисията е свързано с петата цел на преразглеждането: подобряване на събирането на статистически данни и на докладването на престъпления срещу околната среда. Разходите на Комисията за тази цел са 155 000 EUR през 2025 г. Общият разход е разделен на три вида разходи. Първо, за определянето на минимални стандарти ще са необходими 110 000 EUR и това е еднократен разход, който ще настъпи през 2025 г. Вторият разход е свързан с поддържането на стандартите и представлява годишен периодичен разход от 16 000 EUR. Последният разход, свързан с тази цел, се отнася до двугодишен доклад от Комисията с данни на държавите членки, който също представлява годишен периодичен разход от 25 000 EUR.

Освен разходите за петата цел на преразглеждането Комисията ще трябва да предвиди също така още един еднократен разход, свързан със задълженията ѝ за представяне на доклади. В законодателното предложение се посочва, че Комисията ще трябва да представи два доклада. Първият е за транспонирането на директивата от държавите членки и ще е в размер на 405 000 EUR, разпределен между разход за наемане на изпълнител за извършване на проучването, т.е. 350 000 EUR, и за прегледа му от персонал на Комисията, т.е. 54 600 EUR. Вторият доклад, който трябва да бъде представен от Комисията, е проучване, в което ще се анализира ефективността на директивата спрямо определена поредица от показатели. Това проучване, което ще бъде извършено след края на настоящата МФР, ще представлява разход от 420 000 EUR.

Следователно разходите на Комисията през 2025 г. с всичко включено в тях ще възлизат на 560 000 EUR, а периодичните годишни разходи, свързани с директивата, ще бъдат в размер на 45 000 EUR. В това проучване не са включени разходите за доклада относно ефективността на директивата, който ще се изготви след настоящата МФР.

Финансовото отражение на директивата върху държавите членки е свързано с три цели на нейното преразглеждане: подобряване на ефективното сътрудничество и координацията между държавите членки (цел 4), подобряване на събирането на статистически данни и докладването на престъпления срещу околната среда (цел 5) и подобряване на ефективното функциониране на веригата на правоприлагането (цел 6).

Във връзка с цел 4 разходите на всички държави членки ще са по две направления: разходи за способи за разследване и за създаване на национални звена за контакт. Относно способите за разследване, нямаше налични данни, въз основа на които да се направи първоначална оценка на разходите. За създаването на националните звена за контакт обаче разходите за всички държави членки ще варират от 475 600 EUR до 792 700 EUR в зависимост от варианта, избран от държавите членки.

Във връзка с цел 5 могат да бъдат установени няколко вида разходи за държавите членки. Два от тях са еднократни разходи: за създаването на национална процедура за координация, която ще струва 146 200 EUR за всички държави членки, и за определяне на минимални стандарти, за което ще са необходими 280 000 EUR. Два разхода, свързани с цел 5, не са еднократни, а периодични. Първо, държавите членки ще трябва да поддържат стандартите и на всички държави членки това ще струва 35 000 EUR. За

координацията, събирането и докладването ще струва 220 000 EUR на всички държави членки. Това означава, че общата сума на разходите за държавите членки за цел 5 е приблизително 683 000 EUR.

Във връзка с цел 6 държавите членки ще имат също няколко вида разходи: за обучение, за повишаване на осведомеността на обществото, за определяне и изпълнение на национални стратегии и за увеличаване на персонала. Тъй като обучението е една от основните мерки за подкрепа на директивата, за всички държави членки то се оценява на 7 800 000 EUR. Разходът, свързан с националните стратегии, следва да бъде разделен на еднократни и периодични разходи. За определянето и първото въвеждане на националните стратегии ще са необходими 864 000 EUR за всички държави членки. След като тази първа част приключи, държавите членки ще имат периодични разходи, които се оценяват на 325 000 EUR за всички държави членки. Накрая, увеличението на персонала, свързан с настоящата директива, се изчислява на 4 милиона евро за всички държави членки. Следователно всички разходи за цел 6 възлизат на приблизително 13 милиона евро за всички държави членки.

Тези разходи следва да бъдат оценени спрямо размера на загубата, причинена от престъпленията срещу околната среда. Според оценки на Програмата на ООН за околната среда и Интерпол, публикувани през юни 2016 г., годишната загуба, причинена от престъпленията срещу околната среда, е между 91 милиарда и 258 милиарда щатски долара.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизми за наблюдение, оценка и докладване**

Целта на предложението е да се коригират недостатъците на действащата директива и съответно в него се излагат различни мерки за изпълнението, мониторинга, оценката и докладването.

Първо, след влизането в сила на директивата чрез акт за изпълнение ще трябва да бъдат установени минимални стандарти за докладването и събирането на статистически данни за престъпленията срещу околната среда. До една година след влизането в сила на директивата държавите членки ще трябва да разработят национална стратегия за борба с престъпленията срещу околната среда и да изготвят план за действие за транспониране на директивата. Това ще даде възможност на Комисията да оцени както транспонирането от държавите членки на преразгледаната директива, така и техния ангажимент да се борят по-ефективно с престъпленията срещу околната среда.

Планът за изпълнение и механизмите за оценка и докладване не спират след влизането в сила на директивата. Държавите членки ще разполагат с 18 месеца след влизането в сила на директивата, за да я транспонират в националното си законодателство. Две години след края на периода на транспониране Комисията ще трябва да представи доклад относно транспонирането на директивата от държавите членки. Пет години след края на периода на транспониране Комисията трябва да представи проучване относно ефективността на директивата, за да оцени нейната добавена стойност. Освен тези процедури за мониторинг на всеки две години държавите членки трябва да представят доклад, съдържащ информация, свързана с директивата, например относно тяхната национална стратегия или мерки за координация и сътрудничество. Въз основа на предадените данни от държавите членки Комисията ще изготвя също така статистически доклади относно престъпленията срещу околната среда.

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

Член 1: Предмет

С тази разпоредба се определя целта на директивата, и по-специално нейната цел за подкрепа на защитата на околната среда чрез определяне на престъпленията срещу околната среда и санкциите във връзка с тях.

Член 2: Определения

В тази разпоредба се съдържат определения на използваните термини в директивата, включително конкретизирано определение на „незаконност“, с цел определяне на престъпленията срещу околната среда.

Член 3: Престъпления

В тази разпоредба се описват престъпленията, обхванати от настоящата директива. Някои от престъпленията са от действащата директива, някои са изменени и пояснени варианти на съществуващи престъпления, а някои са нови престъпления. Освен това използваните термини в определението за престъпленията са изяснени така, че да съдържат елементите, които трябва да бъдат взети предвид при разследването, наказателното преследване и издаването на наказателни присъди: по-специално „значителни вреди“, такива, за които е „вероятно“, че ще причинят вреди, и „незначителни количества“.

Член 4: Подбудителство, помагачество и опит за извършване на престъпление

В член 4 се криминализират подбудителството и помагачеството при извършване на престъпленията, посочени в член 3, параграф 1. Също така се криминализира опитът за извършване на определени престъпления, изброени в член 4.

Член 5: Наказания за физически лица

В настоящия член се предвиждат минимални стандарти, за да се гарантира, че престъпленията, посочени в членове 3 и 4, се наказват с ефективни, пропорционални и възпиращи наказателни санкции. Освен това в предложението се изисква държавите членки да въведат конкретни равнища и видове санкции за престъпленията срещу околната среда. Предложеното категоризиране отразява тежестта на престъпленията. Например в параграф 2 се посочва, че престъпленията по член 3 следва да се наказват с максимален срок на лишаване от свобода за не по-малко от десет години, ако причинят или е вероятно да причинят смърт или сериозни увреждания на което и да е лице.

В параграф 5 се предвижда държавите членки да предприемат мерки, за да гарантират, че престъпленията, посочени в членове 3 и 4, може да подлежат на допълнителни санкции и мерки, за да се даде възможност за адаптиран отговор на различни видове престъпно поведение.

Член 6: Отговорност на юридическите лица

В този член се съдържат задължения за носене отговорност от юридическите лица за престъпленията, посочени в членове 3 и 4, когато тези престъпления са извършени в тяхна полза. В този член се предвижда също така, че държавите членки следва да се уверят, че юридическите лица могат да бъдат подвеждани под отговорност при липсата на надзор или контрол, която е направила възможно извършването на престъпление, посочено в членове 3 и 4, в полза на юридическото лице. Освен това отговорността на юридическото лице не следва да изключва наказателно производство срещу физически лица.

Член 7: Санкции за юридическите лица

В този член се определят санкциите, които са приложими по отношение на юридически лица, участващи в престъпленията, обхванати от настоящото предложение.

Член 8: Отегчаващи обстоятелства

В този член се определят отегчаващите обстоятелства, които да се вземат предвид, когато се прилагат санкции за престъпление, посочено в членове 3 и 4.

Член 9: Смекчаващи обстоятелства

В този член се определят смекчаващите обстоятелства, които да се вземат предвид, когато се прилагат санкции за престъпление, посочено в членове 3 и 4.

Член 10: Обезпечаване и конфискация

С тази разпоредба се гарантира, че държавите членки дават възможност на компетентните органи да обезпечават и конфискуват облагите от престъпленията, обхванати от настоящото предложение.

Член 11: Давностни срокове за престъпления

В този член се определят разпоредбите относно давностните срокове, за да се даде възможност на компетентните органи да разследват, да извършват наказателни преследвания и да постановяват присъди по престъпления, обхванати от настоящото предложение, в рамките на определен период от време.

Член 12: Компетентност

В този член се предвиждат разпоредби относно компетентността, за да се гарантира, че държавите членки ще установят компетентност по отношение на престъпленията, обхванати от предложението, и че ще информират Комисията, ако решат да разширят тази компетентност в специфични случаи, когато престъплението е извършено извън тяхната територия.

Член 13: Защита на лицата, които подават сигнали за престъпления срещу околната среда или подпомагат разследването

Тази разпоредба се отнася за защитата на лица, като лицата, сигнализиращи за нередности, защитниците на околната среда и други лица, които подават информация или представят доказателства по разследване, свързано с престъпления срещу околната среда.

Член 14: Права на заинтересованата общественост да участва в производството

Тази разпоредба се отнася до процесуалните права за участие в наказателно производство, които следва да се предоставят на заинтересованите представители на обществеността, както е предвидено в член 2.

Член 15: Предотвратяване

В тази разпоредба се изисква от държавите членки да предприемат превантивни действия за намаляване на престъпленията срещу околната среда.

Член 16: Ресурси

Целта на тази разпоредба е да се гарантира, че националните органи, които разкриват, разследват, извършват наказателно преследване или постановяват присъди за престъпления срещу околната среда, разполагат с достатъчен на брой квалифициран

персонал и с достатъчно финансови, технически и технологични ресурси, необходими за ефективното изпълнение на техните функции.

Член 17: Обучение

Целта на тази разпоредба е да се засилят обучителните дейности по веригата на правоприлагането, за да се гарантира, че всички участващи страни имат необходимите специализирани умения и способности да изпълняват ефективно функциите си.

Член 18: Способи за разследване

В тази разпоредба се предвижда, че трябва да се осигурят специални способи за разследване на престъпленията, посочени в членове 3 и 4.

Член 19: Координация и сътрудничество между компетентните органи в рамките на държавите членки

В тази разпоредба се изисква от държавите членки да осигурят координация и сътрудничество на стратегическо и оперативно равнище между всички техни компетентни органи, ангажирани в предотвратяването и борбата с престъпленията срещу околната среда.

Член 20: Национална стратегия за борба с престъпленията срещу околната среда

Тази разпоредба има за цел да се гарантира стратегически подход към борбата с престъпленията срещу околната среда и съдържа аспекти, които да бъдат разгледани в национална стратегия, която ще трябва да бъде установена във всяка държава членка.

Член 21: Събиране на данни и статистика

С тази разпоредба се отговаря на необходимостта от систематично събиране на информация относно усилията за борба с престъпленията срещу околната среда и от предоставяне на статистически данни относно престъпленията срещу околната среда. С нея държавите членки се задължават да събират, публикуват и изпращат съответни статистически данни на Комисията. В нея също така се установява задължение за Комисията да публикува редовно доклад въз основа на статистическите данни, предоставени от държавите членки. С настоящата разпоредба се цели също така да се допринесе за преодоляването на настоящата ограничена наличност на данни за престъпленията срещу околната среда, което би спомогнало при оценяването на ефективността на националните системи в борбата с престъпленията срещу околната среда.

Член 22: Изпълнителни правомощия

С настоящата разпоредба се допълва член 25 и се цели да се подсили задължението на държавите членки да изпращат статистически данни на Комисията, като от нея се изисква да приеме акт за изпълнение, в който се определят минимални общи стандарти за докладването на статистически данни.

Член 23: Процедура на комитет

С тази разпоредба се отговоря на необходимостта Комисията да бъде подпомагана от комитет с цел приемане на проекта на акт за изпълнение.

Членове 24, 25, 26, 27, 28, 29

В тези членове се съдържат допълнителни разпоредби относно транспонирането от държавите членки, докладването от държавите членки, оценката и докладването от Комисията, влизането в сила и прилагането на Директива 2005/35/ЕО и замяната на Директива 2008/99/ЕО с настоящата директива.

2021/0422 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно защитата на околната среда чрез наказателното право и за замяна на Директива 2008/99/ЕО

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 83, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет[19],

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) Съгласно член 3, параграф 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) и член 191 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) Съюзът е ангажиран да гарантира високо равнище на защита и подобряване на качеството на околната среда.

(2) Съюзът остава загрижен за увеличаването на престъпленията срещу околната среда и техните последици, които подкопават ефективността на законодателството на Съюза в областта на околната среда. Освен това тези престъпления се простират все повече извън границите на държавите членки, в които се извършват. Тези престъпления застрашават околната среда и следователно изискват подходящ и ефективен отговор.

(3) Съществуващите системи на санкции по Директива 2008/99/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[20] и секторното законодателство в областта на околната среда не са достатъчни във всички области на политиката за околната среда за постигането на спазване на правото на Съюза за защита на околната среда. Спазването на правото в тази област следва да бъде подсилено от наличието на наказателноправни санкции, с които се демонстрира обществено неодобрение от качествено различен характер в сравнение с административните санкции.

(4) Ефективното разследване, наказателно преследване и постановяване на присъди за престъпления срещу околната среда следва да се подобрят. Списъкът с престъпления срещу околната среда, заложени в Директива 2008/99/ЕО, следва да бъде преработен и да се добавят допълнителни категории престъпления въз основа на най-тежките нарушения на правото на Съюза в областта на околната среда. Разпоредбите относно санкциите следва да се подсилят, за да се засили техният възпиращ ефект, както и веригата на правоприлагането, отговаряща за

[19] ОВ С, , стр. .

[20] Директива 2008/99/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно защитата на околната среда чрез наказателно право (ОВ L 328, 6.12.2008 г., стр. 28).

разкриването, разследването, наказателното преследване и постановяването на присъди за престъпления срещу околната среда.

(5) Държавите членки следва да криминализират категориите престъпления и да осигурят прецизиране на определенията им, както и хармонизиране на видовете и равнищата на санкциите.

(6) Държавите членки следва да предвидят в националното си законодателство наказателноправни санкции за тежки нарушения на разпоредбите на законодателството на Съюза, отнасящи се до опазването на околната среда. В рамките на общата политика в областта на рибарството в правото на Съюза е предвиден всеобхватен набор от правила за контрол и правоприлагане съгласно Регламент (ЕО) № 1224/2009[21] и Регламент (ЕО) № 1005/2008 в случай на тежки нарушения, в т.ч. такива, които причиняват вреди на морската среда. Съгласно тази система държавите членки имат избор между административни и/или наказателноправни системи на санкциониране. В съответствие със съобщението на Комисията относно Европейския зелен пакт[22] и стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г.[23] определено умишлено незаконно деяние, обхванато от Регламент (ЕО) № 1224/2009 и Регламент (ЕО) 1005/2008[24], следва да се инкриминира.

(7) За да съставлява престъпление срещу околната среда по настоящата директива, деянието следва да е незаконно съгласно правото на Съюза за защита на околната среда или съгласно националното законодателство, административни подзаконови актове или решения, привеждащи в действие това право на Съюза. Деянието, което съставлява всяка категория престъпление срещу околната среда, следва да се определи, и когато е уместно, следва да се определи праг, чието достигане да води до криминализиране на деянието. Такова деяние следва да се счита за престъпление, когато е извършено умишлено, а в определени случаи — също когато е извършено при груба небрежност. Незаконно деяние, което причинява смърт или сериозни увреждания на лица, значителни вреди или значителен риск от значителни вреди за околната среда или по по друг начин се счита за особено вредно за околната среда, представлява престъпление, когато е извършено при груба небрежност. Държавите членки са свободни да приемат или оставят в сила по-строги наказателноправни разпоредби в тази област.

(8) Дадено деяние следва да се счита също така за незаконно, когато е извършено с разрешението на компетентен орган в държава членка, ако това разрешение е

---

21 Регламент за изпълнение (ЕС) № 404/2011 на Комисията от 8 април 2011 г. за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета за създаване на система за контрол на Общността за гарантиране на спазването на правилата на общата политика в областта на рибарството (ОВ L 112, 30.4.2011 г., стр. 1—153).

22 СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪВЕТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ „Европейският зелен пакт“, COM/2019/640 final.

23 СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ,СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ „Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г.: Да осигурим полагащото се място на природата в нашия живот“, COM/2020/380 final

24 Регламент (ЕО) № 1005/2008 на Съвета от 29 септември 2008 г. за създаване на система на Общността за предотвратяване, възпиране и премахване на незаконния, недекларирал и нерегулиран риболов, за изменение на регламенти (ЕИО) № 2847/93, (ЕО) № 1936/2001 и (ЕО) № 601/2004 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 1093/94 и (ЕО) № 1447/1999 (ОВ L 286, 29.10.2008 г., стр. 1—32).

получено чрез измама или чрез корупция, чрез изнудване или чрез принуда. Освен това операторите следва да предприемат необходимите действия, за да се съобразяват със законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно защитата на околната среда, когато извършват съответната дейност, включително като изпълняват своите задължения, установени с приложимото европейско и национално законодателство, при процедурите за изменение или актуализиране на съществуващи разрешения.

(9) Околната среда следва да бъде защитена в широк смисъл, както се предвижда в член 3, параграф 3 от ДЕС и член 191 от ДФЕС, което обхваща всички природни ресурси — въздух, вода, почва, дивата фауна и флора, в т.ч. местообитанията — както и услугите, предоставяни от природни ресурси.

(10) Ускореното изменение на климата, загубата на биологично разнообразие и увреждането на околната среда, съчетани с осезаеми примери за тяхното разрушително въздействие, доведоха до признаването на зеления преход за определяща цел на нашето време и като въпрос на равнопоставеност на поколенията. Следователно когато законодателството на Съюза, обхванато от настоящата директива, се развива, настоящата директива следва да обхваща също така всяко актуализирано или изменено законодателство на Съюза, попадащо в състава на престъпленията, определени в настоящата директива, когато задълженията съгласно правото на Съюза остават непроменени по същество. Когато в новите правни инструменти се забранява ново поведение, което е вредно за околната среда, настоящата директива следва да бъде изменена, за да се добавят също така новите сериозни нарушения на правото на Съюза в областта на околната среда към категориите престъпления.

(11) Използваните качествени и количествени прагове за определяне на престъпленията срещу околната среда следва да бъдат конкретизирани чрез предоставяне на неизчерпателен списък с обстоятелства, които следва да бъдат взети предвид при оценката на тези прагове от органите, които разследват, извършват наказателно преследване и произнасят присъди за престъпления. Това следва да допринесе за съгласуваното прилагане на директивата и за по-ефективна борба с престъпленията срещу околната среда, както и да осигури правна сигурност. Тези прагове или тяхното прилагане обаче не следва да затрудняват прекалено разследването, наказателното преследване или постановяването на присъди за престъпления.

(12) В наказателните производства и в съдебните процеси следва да се обърне надлежно внимание на участието на организирани престъпни групи, работещи по начини, които оказват отрицателно въздействие върху околната среда. Наказателните производства следва да са насочени срещу корупцията, изпирането на пари, киберпрестъпността и документните измами и — във връзка със стопански дейности — намерението на извършителя да постигне максимални печалби или да спести разходи, когато това се извършва в контекста на престъпления срещу околната среда. Тези форми на престъпления често са взаимно свързани с форми на тежки престъпления срещу околната среда и затова не следва да се разглеждат отделно. В тази връзка поражда особено безпокойство фактът, че някои престъпления срещу околната среда се извършват при търпимост или активна подкрепа от компетентните администрации или длъжностни лица, изпълняващи публичните си задължения. В определени случаи това дори може да бъде под формата на корупция. Примери за такова поведение са затварянето на очите или запазването на мълчание във връзка с

нарушаване на законите, които са в защита на околната среда, след инспекции, умишлено пропускане на инспекции или контрол, например във връзка с това дали условията на дадено разрешително са спазени от притежателя на разрешителното, решения или гласуване в полза на предоставянето на незаконни лицензи или издаването на подправени или неверни благоприятни доклади.

(13) Подбудителството и помагачеството при престъпления, които са извършени умишлено, също следва да подлежат на наказание. Опитът за извършване на престъпление, което причинява смърт или сериозно увреждане на лице, причинява значителни вреди на околната среда или е вероятно да причини значителни вреди на околната среда или по друга причина се счита за особено вредно, също следва да представлява престъпление, когато се извършва умишлено.

(14) Санкциите за престъпленията следва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи. За тази цел следва да бъдат определени минимални равнища за максималния срок на лишаване от свобода за физическите лица. Допълнителните санкции често се считат за по-ефективни от финансовите санкции, особено за юридическите лица. Следователно в наказателното производство следва да бъдат предвидени допълнителни санкции или мерки. Те следва да включват задължението за възстановяване на вредите за околната среда, лишаване от достъп до публични средства, включително до процедури за възлагане на обществени поръчки, безвъзмездно предоставяне на средства и отдаване на концесии и отнемане на разрешителни и лицензи. Това не засяга самостоятелната преценка на съдии или съдилища в наказателни производства за налагане на подходящи наказания в отделните дела.

(15) Юридическите лица също следва да носят наказателна отговорност за престъпления срещу околната среда по настоящата директива, когато това е предвидено в националното законодателство. Държавите членки, в чието национално законодателство не се предвижда наказателна отговорност на юридическите лица, следва да гарантират, че в техните системи за административни наказания се предвиждат ефективни, възпиращи и пропорционални видове и равнища на санкции съгласно установеното в настоящата директива, за да се постигнат нейните цели. За да се осигури възпиращият ефект на налаганите санкции, следва да бъде взето предвид финансовото състояние на юридическите лица.

(16) Следва да се насърчава още по-голямото сближаване и ефективност на действително налаганите равнища на санкции чрез общи отегчаващи обстоятелства, които отразяват тежестта на извършеното престъпление. Когато е причинена смъртта или сериозно увреждане на лице и когато тези елементи вече не са в състава на престъплението, те следва да бъдат считани за отегчаващи обстоятелства. Също така когато престъпление срещу околната среда нанася значителни и необратими или дълготрайни вреди на цяла екосистема, това следва да бъде отегчаващо обстоятелство поради неговата тежест, в т.ч. в случаите сравними с екоцид. Тъй като незаконните печалби или разходи, които могат да бъдат генерирани или избегнати чрез престъпление срещу околната среда, са важен стимул за престъпниците, те също трябва да бъдат взети предвид при определянето на подходящото равнище на санкциониране в отделния случай.

(17) Когато престъпленията са с траен характер, те следва да бъдат прекратени възможно най-бързо. Когато нарушителите са реализирали финансови облаги, тези облаги следва да бъдат конфискувани.

(18) С настоящата директива не следва да се засягат общите правила и принципи на националното наказателно право относно налагането или прилагането и изпълнението на присъди в съответствие с конкретните обстоятелства на всеки отделен случай.

(19) Държавите членки следва да определят правила относно необходимите давностни срокове, за да могат да противодействат ефективно на престъпленията срещу околната среда, без да се засягат националните правила, в които не са предвидени давностни срокове за разследване, наказателно преследване и правоприлагане.

(20) Задълженията в настоящата директива за предвиждане на наказателни санкции не следва да освобождават държавите членки от задължението да предвидят административни наказания и други мерки в националното си законодателство за нарушения, установени в законодателството на Съюза в областта на околната среда.

(21) Държавите членки следва ясно да определят обхвата на административното и наказателното правоприлагане във връзка с престъпления срещу околната среда в съответствие със своето национално законодателство. При прилагането на националното законодателство, транспониращо настоящата директива, държавите членки следва да гарантират, че при налагането на наказателни и административни санкции се спазват принципите на Хартата на основните права на Европейския съюз, в т.ч. забраната *ne bis in idem*.

(22) Освен това съдебните и административните органи в държавите членки би следвало да разполагат с набор от наказателни санкции и други мерки за справяне с различни видове престъпно поведение по индивидуален и ефективен начин.

(23) Като се има предвид по-специално мобилността на извършителите на незаконни действия, обхванати от настоящата директива, заедно с трансграничния характер на престъпленията и възможността за трансгранични разследвания, държавите членки следва да установят своята компетентност, за да могат да противодействат ефективно на такова поведение.

(24) Престъпленията срещу околната среда вредят на природата и обществото. Като подават сигнали за нарушения на правото на Съюза в областта на околната среда, хората извършват услуга от обществен интерес и играят ключова роля за разкриването и предотвратяването на такива нарушения, а следователно и за защитата на благоденствието на обществото. Физическите лица в контакт с дадена организация в контекста на дейностите, свързани с тяхната работа, обикновено първи научават за заплахи или вреди на обществения интерес и на околната среда. Лицата, които подават сигнали за нередности, са известни като „лица, сигнализиращи за нередности“. Потенциалните лица, сигнализиращи за нередности, често се обезкуражават да подават сигнал за своите опасения или подозрения поради страх от ответни действия с цел отмъщение. Тези лица следва да се ползват с балансираната и ефективна защита за лицата,

сигнализиращи за нередности, предвидена в Директива (ЕС) 2019/1937на Европейския парламент и на Съвета[25].

(25) Други лица също могат да разполагат с ценна информация относно евентуални престъпления срещу околната среда. Те може да са членове на засегнатата общност или членове на обществото като цяло, които участват активно в защитата на околната среда. На лицата, които подават сигнали за престъпления срещу околната среда, както и на лицата, които сътрудничат в правоприлагането относно такива престъпления, следва да бъде оказвана необходимата подкрепа и помощ в контекста на наказателното производство, така че те да не са в неизгодно положение поради своето сътрудничество, а да бъдат подкрепяни и подпомагани. Тези лица следва да бъдат защитени от тормоз или неоправдано наказателно преследване при подаване на сигнали за такива престъпления или за сътрудничеството си в наказателно производство.

(26) Тъй като природата не може да се представлява сама като жертва в наказателно преследване, с цел ефективното правоприлагане представителите на заинтересованата общественост, както е определено в настоящата директива в съответствие с член 2, параграф 5 и член 9, параграф 3 от Конвенцията от Орхус[26], следва да имат възможност да действат от името на околната среда като обществено благо, в рамките на правната уредба на държавите членки и при спазване на съответните процесуални правила.

(27) Липсата на ресурси и правомощия за правоприлагане на националните органи, които разкриват, разследват, извършват наказателно преследване или постановяват присъди за престъпления, пречи на ефективното предотвратяване и наказване на престъпленията срещу околната среда. По-специално недостигът на ресурси може да попречи на органите да предприемат каквито и да било действия или да ограничи техните действия по правоприлагане, давайки възможност на нарушителите да избягат от отговорност или да получат наказание, което не съответства на тежестта на престъплението. Поради това следва да се установят минимални критерии относно тези ресурси и правомощията за правоприлагане.

(28) Ефективното функциониране на веригата на правоприлагане зависи от набор от специализирани умения. Необходими са високо равнище на правни знания, техническа квалификация, както и високо равнище на обучение и специализация на всички компетентни органи, тъй като сложността на предизвикателствата, породени от престъпленията срещу околната среда, и техническият характер на тези престъпления изискват мултидисциплинарен подход. Държавите членки следва да предоставят обучение, съответстващо на функцията на тези, които разкриват, разследват, извършват наказателно преследване или постановяват присъди относно престъпления срещу околната среда. За да се постигне максимален професионализъм и ефективност във веригата на правоприлагане, държавите членки следва също така да разгледат възможността за определяне на специализирани звена за разследване, прокурори и съдии по наказателни дела, които да се занимават със случаи на престъпления срещу околната среда. В

[25] Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2019 г. относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза (ОВ L 305/17).

[26] Конвенция на Икономическата комисия за Европа на ООН (ИКЕ на ООН) за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда.

общите наказателни съдилища би могло да се предвидят специализирани съдийски състави. На всички съответни правоприлагащи органи следва да бъде предоставена техническа квалификация.

(29) За да гарантират успешно правоприлагане, държавите членки следва да осигурят ефективни способи за разследване на престъпленията срещу околната среда, като тези, които съществуват в националното законодателство за борба с организираната престъпност или други тежки престъпления. Тези средства би следвало да включват, наред с другото, прихващане на съобщения, скрито наблюдение, включително електронно наблюдение, контролирани доставки, наблюдение на банкови сметки и други способи за финансови разследвания. Тези способи следва да бъдат прилагани в съответствие с принципа на пропорционалност и при пълно спазване на Хартата на основните права на Европейския съюз. В съответствие с националното законодателство характерът и тежестта на разследваните престъпления следва да оправдават използването на тези способи за разследване. Трябва да се зачита правото на защита на личните данни.

(30) За да гарантират ефективна, интегрирана и съгласувана система на правоприлагане, която включва мерки на административното, гражданското и наказателното право, държавите членки следва да организират вътрешно сътрудничество и комуникация между всички участници по веригите на административното и наказателното правоприлагане и между участниците в прилагане на наказателни и коригиращи санкции. Следвайки приложимите правила, държавите членки следва да си сътрудничат също така чрез агенциите на ЕС, по-специално чрез Евроюст и Европол, както и с органи на ЕС, включително с Европейската прокуратура и Европейската служба за борба с измамите (OLAF) в съответните им области на компетентност.

(31) За да гарантират съгласуван подход към борбата с престъпленията срещу околната среда, държавите членки следва да приемат, да публикуват и периодично да преразглеждат национална стратегия за борба с престъпленията срещу околната среда, в която се установяват целите, приоритетите, съответните мерки и необходимите ресурси.

(32) За да се справят ефективно с престъпленията, посочени в настоящата директива, е необходимо компетентните органи в държавите членки да събират точни, последователни и съпоставими данни относно мащаба и тенденциите в престъпленията срещу околната среда и за усилията в борбата с тях, както и за резултатите от тях. Тези данни следва да се използват за изготвяне на статистически данни, които да служат на дейностите по оперативно и стратегическо планиране, както и за предоставяне на информация на гражданите. Държавите членки следва да събират и да докладват на Комисията съответни статистически данни относно престъпленията срещу околната среда. Комисията следва редовно да оценява и да публикува резултатите въз основа на предоставените от държавите членки данни.

(33) Статистическите данни относно престъпленията срещу околната среда, които се събират съгласно настоящата директива, следва да са съпоставими между държавите членки и да са събрани въз основа на общи минимални стандарти. За да се гарантират еднакви условия за изпълнението на настоящата директива, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия за определяне на стандартния формат за предаване на статистическите данни. Тези

правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета[27].

(34) Задълженията по настоящата директива не засягат правото на Съюза относно процесуалните права в рамките на наказателното производство. При изпълнението на настоящата директива държавите членки следва да гарантират пълното спазване на процесуалните права на заподозрените лица или на обвиняемите в рамките на наказателното производство.

(35) Алтернативи — моля, изтрийте една от възможностите според избора на IRL:

(36) [*неучастие*:] В съответствие с членове 1 и 2 и с член 4а, параграф 1 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към ДЕС и към ДФЕС, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, Ирландия не участва в приемането на настоящата директива и не е обвързана от нея, нито от нейното прилагане. ИЛИ

[участие:] В съответствие с член 3 и член 4а, параграф 1 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Ирландия е нотифицирала желанието си [, с писмо от …,] да участва в приемането и прилагането на настоящата директива.

(37) Директива 2005/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[28] беше допълнена с Директива 2009/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[29] с разпоредби относно престъпления и санкции за изхвърляне на замърсяващи вещества от кораби. Тези престъпления и санкции следва да бъдат включени в обхвата на настоящата директива. Следователно за държавите членки, които участват в настоящата директива, Директива 2009/123/ЕО следва да бъде съответно заменена.

(38) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Дания не участва в приемането на настоящата директива и не е обвързана от нея, нито от нейното прилагане.

(39) Доколкото целите на настоящата директива, а именно осигуряването на общи определения на престъпления срещу околната среда и наличието на ефективни, възпиращи и пропорционални наказателни санкции за тежки престъпления срещу околната среда, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а предвид мащаба и последиците на настоящата директива могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в посочения член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

---

[27] Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

[28] Директива 2005/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г. относно замърсяване от кораби и налагане на санкции при нарушения (ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 11).

[29] Директива 2009/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за изменение на Директива 2005/35/ЕО относно замърсяване от кораби и налагане на санкции при нарушения (ОВ L 280, 27.10.2009 г., стр. 52).

(40) Настоящата директива зачита основните права и съблюдава принципите, признати в частност от Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално правото на защита на личните данни, правото на свобода на изразяване и информация, правото на свобода на стопанската инициатива, правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес, презумпцията за невиновност и правото на защита, принципите на законност и пропорционалност на престъпленията и наказанията, както и правото на всеки да не бъде съден или наказван два пъти за едно и също престъпление. Настоящата директива има за цел да осигури пълното спазване на тези права и принципи и следва да бъде прилагана съответно,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Предмет

Настоящата директива установява минимални правила относно определянето на престъпленията и санкциите с цел по-ефективна защита на околната среда.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

(1) „незаконно“ означава деяние, с което се нарушава някое от следните:

а) законодателство на Съюза, което независимо от правното му основание допринася за постигане на целите на политиката на Съюза за защита на околната среда, както е предвидено в Договора за функционирането на Европейския съюз;

б) закон, административна разпоредба на държава членка или решение на компетентен орган на държава членка, с които се привежда в действие законодателството на Съюза, посочено в буква а).

Деянието се счита за незаконно дори ако е извършено с разрешението на компетентен орган в държава членка, когато това разрешение е получено чрез измама или чрез корупция, чрез изнудване или чрез принуда.

(2) „местообитание в защитена зона“ означава всяко местообитание на вид, за който даден район е класифициран като специална защитена зона съгласно член 4, параграф 1 или 2 от Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[30], или всяко естествено местообитание или местообитание на вид, за който дадена територия е определена като специална защитена зона съгласно член 4, параграф 4 от Директива 92/43/ЕИО на Съвета[31];

(3) „юридическо лице“ означава всеки правен субект, който притежава такъв статут според приложимото национално законодателство, с изключение на

[30] Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици (ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7).

[31] Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7).

държавите или публичните органи, упражняващи държавновластнически правомощия, и публичните международни организации;

(4) „заинтересована общественост“ означава лицата, които са засегнати или за които има вероятност да бъдат засегнати от престъпленията, посочени в член 3 или 4. За целите на настоящото определение за лицата, които имат достатъчен интерес или които твърдят, че е нарушено право, както и неправителствени организации, които насърчават защитата на околната среда и които отговарят на всички пропорционални изисквания съгласно националното законодателство, се счита, че имат интерес;

(5) „жертва“ има значението, дадено в член 2, параграф 1, буква а) от Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[32].

Член 3

Престъпления

1. Държавите членки гарантират, че следните деяния съставляват престъпление, когато са незаконни и са извършени умишлено:

а) изпускането, емисията или влагането на известно количество материали или вещества или йонизиращо лъчение във въздуха, почвата или водата, което причинява или е вероятно да причини смърт или сериозни увреждания на което и да е лице или значителни вреди на качеството на въздуха, качеството на почвата или качеството на водата, или на животните или растенията;

б) пускането на пазара на продукт, който в нарушение на забрана или на друго изискване причини или е вероятно да причини смърт или сериозни увреждания на което и да е лице или значителни вреди на качеството на въздуха, качеството на водата или качеството на почвата, или на животните или растенията в резултат от употребата на продукта в по-голям мащаб;

в) производството, пускането на пазара или употребата на вещества, независимо дали самостоятелно, в смеси или в изделия, включително вграждането им в изделия, когато:

i) тази дейност е ограничена съгласно дял VIII и приложение XVII към Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета[33]; или

ii) тази дейност е забранена съгласно дял VII от Регламент (ЕО) № 1907/2006; или

---

32 Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления и за замяна на Рамково решение 2001/220/ПВР на Съвета (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 57—73).

33 Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕИО на Съвета и директиви 91/155/ЕИО, 93/67/ЕИО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията (ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 1).

iii) тази дейност не е в съответствие с Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета[34]; или

(iv) тази дейност не е в съответствие с Регламент (ЕО) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета[35]; или

v) тази дейност попада в обхвата на Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета[36]; или

vi) тази дейност е забранена съгласно приложение I към Регламент (ЕС) № 2019/1021 на Европейския парламент и на Съвета[37],

и причинява или е вероятно да причини смърт или сериозни увреждания на което и да е лице или значителни вреди на качеството на въздуха, качеството на почвата или качеството на водата, или на животните или растенията;

г) изпълнението на проекти, посочени в член 1, параграф 2, буква а) от Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[38], без разрешение за осъществяване или оценка във връзка с последиците от тях за околната среда, което причинява или е вероятно да причини значителни вреди на факторите, определени в член 3, параграф 1 от Директива 2011/92/ЕС;

д) събирането, транспортирането, възстановяването или обезвреждането на отпадъци, надзорът над тези операции, както и последващата поддръжка на съоръжения за обезвреждане на отпадъци, включително действията, предприети като търговец или като посредник (управление на отпадъци), когато дадено незаконно деяние:

i) се отнася до опасни отпадъци съгласно определението в член 3, параграф 2 от Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[39] и е извършено в количества, които не са незначителни;

ii) се отнася до други отпадъци, различни от посочените в подточка i), и причинява или може да причини смъртта или сериозни увреждания на което и да е лице или значителни вреди на качеството на въздуха, качеството на почвата или качеството на водата, или на животните или растенията;

---

34 Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета (ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 1—50).

35 Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди (ОВ L 167, 27.6.2012 г., стр. 1—123).

36 Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (ОВ L 353, 31.12.2008 г., стр. 1).

37 Регламент (ЕС) 2019/1021 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно устойчивите органични замърсители (ОВ L 169, 25.6.2019 г., стр. 45).

38 Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда (ОВ L 26, 28.1.2012 г., стр. 1).

39 Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви (ОВ L 312, 22.11.2008 г, стр. 3—30).

е) превозът на отпадъци по смисъла на член 2, параграф 35 от Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета[40], когато този превоз се предприема спрямо количества, които не са незначителни, независимо дали се извършва с един или с няколко превоза, които изглеждат свързани;

ж) рециклирането на кораби, което попада в обхвата на Регламент (ЕС) № 1257/2013 на Европейския парламент и на Съвета[41], без да отговаря на изискванията на член 6, параграф 2, буква а) от посочения регламент;

з) изхвърлянето на замърсяващи вещества от кораби, посочени в член 4, параграф 1 от Директива 2005/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[42] относно замърсяването от кораби и относно въвеждането на санкции, включително наказателноправни санкции, във всяка една от областите, посочени в член 3, параграф 1 от тази директива, при условие че изхвърлянето на замърсяващи вещества от кораби не отговоря на изключенията, посочени в член 5 от тази директива; настоящата разпоредба не се прилага за отделни случаи, когато изхвърлянето от кораби не причинява влошаване на качеството на водата, освен ако повторните случаи от един и същ нарушител в съчетание водят до влошаване на качеството на водата;

и) инсталирането, експлоатацията или демонтажът на инсталация, в която се извършва опасна дейност или в която се съхраняват или използват опасни вещества, препарати или замърсители, попадащи в обхвата на Директива 2012/18/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[43], Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[44] или Директива 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[45], и която причинява или може да причини смъртта или сериозни увреждания на което и да е лице или значителни вреди на качеството на въздуха, качеството на почвата или качеството на водата, или на животните или растенията;

й) изработването, производството, обработката, боравенето, употребата, държането, съхранението, транспортирането, вносът, износът или обезвреждането на ядрени материали, попадащи в обхвата на

---

40 Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 г. относно превози на отпадъци (ОВ L 190, 12.7.2006 г., стр. 1).

41 Регламент (ЕС) № 1257/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 20 ноември 2013 г. относно рециклирането на кораби и за изменение на Регламент (ЕО) № 1013/2006 и Директива 2009/16/ЕО (ОВ L 330, 10.12.2013 г., стр. 1).

42 Директива 2005/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г. относно замърсяване от кораби и налагане на санкции при нарушения (ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 11—21).

43 Директива 2012/18/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно контрола на опасностите от големи аварии, които включват опасни вещества, за изменение и последваща отмяна на Директива 96/82/ЕО на Съвета, текст от значение за ЕИП (ОВ L 197, 24.7.2012 г., стр. 1—37).

44 Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 17—119).

45 Директива 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 12 юни 2013 г. относно безопасността на свързаните с нефт и газ дейности в крайбрежни води и за изменение на Директива 2004/35/ЕО (ОВ L 178, 28.6.2013 г., стр. 66—106).

Директива 2013/59/Евратом на Съвета[46], Директива 2014/87/Евратом на Съвета[47] или Директива 2013/51/Евратом на Съвета[48], които причиняват или е вероятно да причинят смърт или сериозни увреждания на което и да е лице или значителни вреди на качеството на въздуха, качеството на почвата или качеството на водата, или на животните или растенията;

к) извличането на повърхностни или подземни води, което причинява или е вероятно да причини значителни вреди на екологичното състояние или на потенциала на повърхностните водни обекти или на количественото състояние на подземните водни обекти;

л) убиването, унищожаването, придобиването, притежанието, продажбата или предлагането за продажба на екземпляр или екземпляри от дивата флора или фауна, изброени в приложения IV и V (когато видовете в приложение V са обект на същите мерки като приетите за видовете в приложение IV) към Директива 92/43/ЕИО на Съвета[49], и видовете, посочени в член 1 от Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[50], освен в случаите когато деянието се отнася до незначителни количества от тези екземпляри;

м) търговия с екземпляри от дивата флора или фауна или техни части или продукти, изброени в приложения А и Б към Регламент (ЕО) № 338/97 на Съвета[51], освен в случаите когато с поведението се засягат незначителни количества от тези екземпляри;

н) пускането или предоставянето на пазара на Съюза на незаконно добит дървен материал или на изделия от незаконно добит дървен материал, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) № 995/2010 на Европейския парламент и на Съвета[52], освен в случаите когато деянието засяга незначителни количества; [*Ако регламент за предоставянето на пазара на Съюза, както и за износа от Съюза на определени стоки и продукти, свързани с обезлесяването и деградацията на горите, и за отмяна на Регламент (ЕС) № 995/2010 бъде приет преди настоящата директива, буква н) се замества с престъпление в обхвата на член 3 от този регламент*.]

---

46 Директива 2013/59/Евратом на Съвета от 5 декември 2013 г. за определяне на основни норми на безопасност за защита срещу опасностите, произтичащи от излагане на йонизиращо лъчение и за отмяна на директиви 89/618/Евратом, 90/641/Евратом, 96/29/Евратом, 97/43/Евратом и 2003/122/Евратом (ОВ L 13, 17.1.2014 г., стр. 1—73).

47 Директива 2014/87/Евратом на Съвета от 8 юли 2014 г. за изменение на Директива 2009/71/Евратом за установяване на общностна рамка за ядрената безопасност на ядрените инсталации (ОВ L 219, 25.7.2014 г., стр. 42—52).

48 Директива 2013/51/Евратом на Съвета от 22 октомври 2013 г. за определяне на изисквания за защита на здравето на населението по отношение на радиоактивни вещества във водата, предназначена за консумация от човека (ОВ L 296, 7.11.2013 г., стр. 12—21).

49 Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7—50).

50 Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици (ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7—25).

51 Регламент (ЕО) № 338/97 на Съвета от 9 декември 1996 г. относно защитата на видовете от дивата флора и фауна чрез регулиране на търговията с тях (ОВ L 61, 3.3.1997 г., стр. 1).

52 Регламент (ЕС) № 995/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 г. за определяне на задълженията на операторите, които пускат на пазара дървен материал и изделия от дървен материал (ОВ L 295, 12.11.2010 г., стр. 23—34).

о) всяко деяние, което причинява влошаване на състоянието на местообитание в рамките на защитена територия по смисъла на член 6, параграф 2 от Директива 92/43/ЕИО, когато това влошаване е значително;

п) въвеждането и разпространението на инвазивни чужди видове, които засягат Съюза, когато:

i) деянието е в нарушение на ограниченията, предвидени в член 7, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета[53];

ii) деянието е в нарушение на условие на разрешително, издадено съгласно член 8, или на разрешение, предоставено съгласно член 9 от Регламент (ЕС) № 1143/2014, и причинява или е вероятно да причини смърт или сериозни увреждания на което и да е лице или значителни вреди на качеството на въздуха, качеството на почвата или качеството на водата, или на животните или растенията;

р) производството, пускането на пазара, вносът, износът, употребата, изпускането или освобождаването на вещества, които нарушават озоновия слой, по смисъла на член 3, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 1005/2009 на Европейския парламент и на Съвета[54] или на продукти и оборудване, които съдържат или зависят от такива вещества;

с) производството, пускането на пазара, вносът, износът, употребата, изпускането или освобождаването на флуорсъдържащи парникови газове по смисъла на член 2, параграф 1 от Регламент 517/2014 на Европейския парламент и на Съвета[55] или на продукти и оборудване, които съдържат или зависят от такива газове.

2. Държавите членки гарантират, че деянието, посочено в параграф 1, букви а), б), в), г), д), е), з), и), й), к), м), н), буква п), подточка (ii), буква р) и с), също представлява престъпление, когато е извършено най-малко при груба небрежност.

3. Държавите членки гарантират, че в тяхното национално законодателство се посочва да се вземат предвид следните елементи, когато е уместно, при оценката на това дали вредата или вероятната вреда е значителна за целите на разследването, наказателното преследване и постановяването на присъди за престъпления, посочени в параграф 1, букви а)—д), и), й), к) и п):

а) изходното състояние на засегнатата околна среда;

б) дали вредата е дълготрайна, средносрочна или краткосрочна;

в) тежестта на вредата;

г) разпространението на вредата;

д) обратимостта на вредата.

---

53 Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2014 г. относно предотвратяването и управлението на въвеждането и разпространението на инвазивни чужди видове (ОВ L 317, 4.11.2014 г., стр. 35).

54 Регламент (ЕО) № 1005/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно вещества, които нарушават озоновия слой (ОВ L 286, 31.10.2009 г., стр. 1—30).

55 Регламент (ЕС) № 517/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за флуорсъдържащите парникови газове и за отмяна на Регламент (ЕО) № 842/2006 (ОВ L 150, 20.5.2014 г., стр. 195—230).

4. Държавите членки гарантират, че в националното им законодателство се посочва да се вземат предвид следните елементи при оценката на това дали е вероятно дейността да причини вреди на качеството на въздуха, качеството на почвата или качеството на водата, или на животните или растенията за целите на разследването, наказателното преследване и постановяването на присъди за престъпления, посочени в параграф 1, букви а)—д), и), й), к) и п):

а) деянието се отнася до дейност, която се счита за рискова или опасна, изисква разрешение, което не е получено или спазено;

б) степента на превишение на стойностите, параметрите или ограниченията, предвидени в правни актове или в издадено разрешение за дейността;

в) дали материалът или веществото са класифицирани като опасни, рискови или са посочени по друг начин за вредни за околната среда или човешкото здраве.

5. Държавите членки гарантират, че в тяхното национално законодателство се посочва да се вземат предвид следните елементи при оценката на това дали количеството е незначително или не е незначително за целите на разследването, наказателното преследване и постановяването на присъди за престъпления, посочени в параграф 1, букви д), е), л), м), н):

а) броят на предметите, които са обект на престъплението;

б) степента на превишение на регулаторния праг, стойност или друг задължителен параметър;

в) природозащитният статус на съответните видове фауна или флора;

г) разходите за възстановяването на вредите на околната среда.

Член 4

Подбудителство, помагачество и опит за извършване на престъпление

1. Държавите членки гарантират, че подбуждането и помагачеството за извършването на някое от престъпленията, посочени в член 3, параграф 1, се наказват като престъпления.

2. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че опитът за извършване на някое от престъпленията, посочени в член 3, параграф 1, букви а), б), в), г), д), е), з), и), й), к), м), н), п), подточка ii), р), с), когато е извършен умишлено, се наказва като престъпление.

Член 5

Наказания за физически лица

1. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че престъпленията, посочени в членове 3 и 4, се наказват с ефективни, пропорционални и възпиращи наказателни санкции.

2. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че престъпленията, посочени в член 3, се наказват с максимален срок на лишаване от свобода не по-малко от десет години, ако причинят или е вероятно да причинят смъртта или сериозни увреждания на което и да е лице.

3. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че престъпленията по член 3, параграф 1, букви а)—й), н), р), с) се наказват с максимален срок на лишаване от свобода не по-малко от шест години.

4. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че престъпленията по член 3, параграф 1, букви к), л), м), о), п) се наказват с максимален срок на лишаване от свобода не по-малко от четири години.

5. Също така държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че на физическите лица, които са извършили престъпленията, посочени в членове 3 и 4, може да се налагат допълнителни наказания или мерки, които включват:

а) задължение за възстановяване на околната среда в рамките на определен срок;

б) глоби;

в) временно или постоянно лишаване от достъп до публично финансиране, включително процедури за възлагане на обществени поръчки, безвъзмездно предоставяне на средства и отдаване на концесии;

г) недопускане ръководенето на организация от вида, послужил за извършване на престъплението;

д) отнемане на разрешителни или разрешения за извършване на дейностите, довели до извършването на престъплението;

е) временни забрани за кандидатиране за изборна или обществена длъжност;

ж) публикуване на национално равнище или на равнището на Съюза на съдебното решение, свързано с наложената присъда или санкции или мерки.

Член 6

Отговорност на юридическите лица

1. Държавите членки гарантират, че юридическите лица могат да бъдат подвеждани под отговорност за престъпленията, посочени в членове 3 и 4, когато тези престъпления са извършени в тяхна полза от лице на ръководна позиция в рамките на юридическото лице, действащо индивидуално или като част от орган на юридическото лице, въз основа на:

а) право да представлява юридическото лице;

б) правомощие за вземане на решения от името на юридическото лице;

в) правомощие за упражняване на контрол в рамките на юридическото лице.

2. Държавите членки гарантират също така, че юридическите лица могат да бъде подвеждани под отговорност в случаите, когато липсата на надзор или контрол от страна на лице, посочено в параграф 1, е направила възможно извършването на престъпление, посочено в членове 3 и 4, в полза на юридическото лице от лице на негово подчинение.

3. Отговорността на юридическите лица съгласно параграфи 1 и 2 не изключва наказателно производство срещу физически лица, които са извършители, подбудители или помагачи в престъпленията, посочени в членове 3 и 4.

Член 7

Санкции на юридическите лица

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че юридическо лице, подведено под отговорност съгласно член 6, параграф 1, се наказва с ефективни, пропорционални и възпиращи санкции.

2. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че санкциите или мерките за юридически лица, подведени под отговорност съгласно член 6,параграф 1, за престъпленията, посочени в членове 3 и 4, включват:

   а) наказателноправни или друг вид глоби;

   б) задължение за възстановяване на околната среда в рамките на определен срок;

   в) лишаване от право на получаване на обществено подпомагане или помощи;

   г) временно лишаване от достъп до публично финансиране, включително до процедури за възлагане на обществени поръчки, безвъзмездно предоставяне на средства и отдаване на концесии;

   д) временно или окончателно лишаване от право на упражняване на стопанска дейност;

   е) отнемане на разрешителни или разрешения за извършване на дейностите, довели до извършването на престъплението;

   ж) поставяне под съдебен надзор;

   з) съдебна ликвидация;

   и) временно или окончателно затваряне на структури, послужили за извършване на престъплението;

   й) задължение на дружествата да въведат схеми за комплексна проверка за подобряване на спазването на стандартите в областта на околната среда;

   к) публикуване на съдебното решение, свързано с наложената присъда или приложени санкции или мерки.

3. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че юридическо лице, подведено под отговорност съгласно член 6, параграф 2, се наказва със санкции или мерки, които са ефективни, пропорционални и възпиращи.

4. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че престъпленията по член 3, параграф 1, букви а)—й), н), р), с) се наказват с глоби, чийто максимален размер не е под 5 % от общия световен оборот на юридическото лице [/предприятието] в стопанската година, предхождаща решението за налагането на глобата.

5. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че престъпленията по член 3, параграф 1, букви к), л), м), о), п) се наказват с глоби, чийто максимален размер не е под 3 % от общия световен оборот на юридическото лице [/предприятието] в стопанската година, предхождаща решението за налагането на глобата.

6. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че незаконните печалби, получени от престъплението, и годишният оборот на юридическото лице се вземат предвид при вземането на решение относно подходящия размер на глобата по параграф 1.

Член 8

Отегчаващи обстоятелства

Доколкото посочените по-долу обстоятелства не са част от съставните елементи на престъпленията, посочени в член 3, държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че във връзка със съответните престъпления, посочени в членове 3 и 4, следните обстоятелства могат да се считат за отегчаващи обстоятелства:

а) престъплението е причинило смъртта или тежко увреждане на лице;

б) престъплението е причинило унищожаването или необратими или дълготрайни значителни вреди на дадена екосистема;

в) престъплението е извършено в рамките на престъпна организация по смисъла на Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета[56];

г) престъплението е включвало използването на фалшиви или подправени документи;

д) престъплението е извършено от длъжностно лице при изпълнението на задълженията му;

е) извършителят е извършвал подобни предишни нарушения на законодателство в областта на околната среда;

ж) престъплението е генерирало или се е очаквало да генерира значителни финансови облаги или е довело до избягване на значителни разходи, пряко или косвено;

з) деянието на извършителя поражда отговорност за вреди за околната среда, но извършителят не изпълнява задълженията си да предприеме действия за отстраняване по член 6 от Директива 2004/35/ЕО[57];

и) извършителят не оказва съдействие на извършващи проверки и други правоприлагащи органи, когато това се изисква от закона;

й) извършителят активно възпрепятства проверката, митническия контрол или разследващите дейности или сплашва, или пречи на свидетели или на жалбоподатели.

---

[56] Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета от 24 октомври 2008 г. относно борбата с организираната престъпност, ОВ L 300/42.

[57] Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно екологичната отговорност по отношение на предотвратяването и отстраняването на екологичните щети (ОВ L 143, 30.4.2004 г., стр. 56—75).

Член 9

Смекчаващи обстоятелства

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че по отношение на престъпленията, посочени в членове 3 и 4, следните обстоятелства могат да се считат за смекчаващи обстоятелства:

а) извършителят възстановява природата в предишното ѝ състояние;

б) извършителят предоставя на административните или съдебните органи информация, която те не биха могли да получат по друг начин, и която им помага:

i) да установят самоличността или да привлекат към наказателна отговорност другите извършители;

ii) да открият доказателства.

Член 10

Обезпечаване и конфискация

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, според случая, че техните компетентни органи могат да обезпечават или конфискуват, в съответствие с Директива 2014/42/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[58], облагите, произтичащи от, и средствата на престъплението, използвани за или предназначени да бъдат използвани за извършване на или за съучастие в извършването на престъпленията, посочени в настоящата директива.

Член 11

Давностни срокове за престъпления

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да предвидят давностен срок, който позволява извършването на разследване, наказателно преследване, съдебно производство и постановяване на присъда за престъпленията, посочени в членове 3 и 4, достатъчно време след извършването на престъпленията, за да се противодейства ефективно на тези престъпления.

2. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да дадат възможност за разследването, наказателното преследване, съдебното производство и постановяването на съдебно решение:

а) за престъпленията, посочени в членове 3 и 4, които се наказват с максимално наказание от поне десет години лишаване от свобода, за период от поне десет години от момента на извършването на престъплението, когато престъпленията са наказуеми;

[58] Директива 2014/42/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. за обезпечаване и конфискация на средства и облаги от престъпна дейност в Европейския съюз (ОВ L 127, 29.4.2014 г., стр. 39).

б) за престъпленията, посочени в членове 3 и 4, които се наказват с максимално наказание от поне шест години лишаване от свобода, за период от поне шест години от момента на извършването на престъплението, когато престъпленията са наказуеми;

в) за престъпленията, посочени в членове 3 и 4, които се наказват с максимално наказание от поне четири години лишаване от свобода, за период от поне четири години от момента на извършването на престъплението, когато престъпленията са наказуеми.

3. Чрез дерогация от параграф 2 държавите членки могат да предвидят давностен срок, който е по-кратък от десет години, но не по-кратък от четири години, при условие че този срок може да бъде прекъснат или спрян при наличие на определени действия.

4. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да дадат възможност за изпълнение на:

а) наказание лишаване от свобода в случай на престъпление, наказуемо с максимално наказание от поне десет години лишаване от свобода, наложено след окончателна присъда за престъпление, посочено в членове 3 и 4, за период от поне десет години от датата на окончателната присъда;

б) наказание лишаване от свобода в случай на престъпление, наказуемо с максимално наказание от поне шест години лишаване от свобода, наложено след окончателна присъда за престъпление, посочено в членове 3 и 4, за период от поне шест години от датата на окончателната присъда;

в) наказание лишаване от свобода в случай на престъпление, наказуемо с максимално наказание от поне четири години лишаване от свобода, наложено след окончателна присъда за престъпление, посочено в членове 3 и 4, за период от поне четири години от датата на окончателната присъда.

Тези периоди може да включват удължаване на давностния срок, произтичащо от прекъсване или спиране на срока.

Член 12

Компетентност

1. Всяка държава членка предприема необходимите мерки за установяване на своята компетентност по отношение на престъпленията, посочени в членове 3 и 4, когато:

а) престъплението е извършено изцяло или отчасти на нейна територия;

б) престъплението е извършено на борда на кораб или на въздухоплавателно средство, регистрирани в нея или плаващи под нейния флаг;

в) вредата е настъпила на нейна територия;

г) извършителят е неин гражданин или пребивава обичайно на нейна територия.

2. Дадена държава членка уведомява Комисията, когато реши да разшири компетентността си по отношение на престъпленията, посочени в членове 3 и 4, които са били извършени извън нейната територия, когато:

а) престъплението е извършено в полза на юридическо лице, установено на нейна територия;

б) престъплението е извършено срещу неин гражданин или лице, чието обичайно местопребиваване е на нейна територия;

в) престъплението е създало сериозен риск за околната среда на нейната територия.

Когато престъпление, посочено в членове 3 и 4, попада в компетентността на повече от една държава членка, тези държави членки си сътрудничат, за да определят в коя държава членка ще се проведе наказателното производство. Въпросът се отнася до Евроюст, когато това е уместно и в съответствие с член 12 от Рамково решение 2009/948/ПВР на Съвета[59].

3. В случаите, посочени в параграф 1, букви в) и г), държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че упражняването на тяхната компетентност не е подчинена на условието наказателното преследване да може да бъде образувано единствено след уведомяване от страна на държавата, в която е мястото на извършване на престъплението.

Член 13

Защита на лицата, които подават сигнали за престъпления срещу околната среда или подпомагат разследването

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че защитата, предоставяна съгласно Директива (ЕС) 2019/1937, се прилага за лицата, които подават сигнали за престъпления, посочени в членове 3 и 4 от настоящата директива.

2. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че на лицата, които подават сигнали за престъпления по членове 3 и 4 от настоящата директива и които предоставят доказателства или по друг начин сътрудничат на разследването, на наказателното преследване или на постановяването на присъди по тези престъпления, се предоставя необходимата подкрепа и помощ в контекста на наказателното производство.

Член 14

Права на заинтересованата общественост да участва в производството

Държавите членки гарантират, че в съответствие със своята национална правна система представителите на заинтересованата общественост имат съответни права да участват в производства относно престъпления, посочени в членове 3 и 4, например като граждански ищец.

[59] Рамково решение 2009/948/ПВР на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно предотвратяване и уреждане на спорове за упражняване на компетентност при наказателни производства (ОВ L 328, 15.12.2009 г., стр. 42).

Член 15

Предотвратяване

Държавите членки предприемат подходящи действия, като информационни кампании, кампании за повишаване на осведомеността и изследователски и образователни програми, за да намалят като цяло престъпленията срещу околната среда, да повишат обществената осведоменост и да намалят риска от това населението да стане жертва на престъпление срещу околната среда. Когато е целесъобразно, държавите членки предприемат действията в сътрудничество със съответните заинтересовани страни.

Член 16

Ресурси

Държавите членки гарантират, че националните органи, които разкриват, разследват, извършват наказателно преследване или постановяват присъди за престъпления срещу околната среда, разполагат с достатъчен на брой квалифициран персонал и с достатъчно финансови, технически и технологични ресурси, необходими за ефективното изпълнение на техните функции, свързани с изпълнението на настоящата директива.

Член 17

Обучение

Без да се засягат независимостта на съдебната власт и различията в организацията на съдебната власт в Съюза, държавите членки изискват от тези, които отговарят за обучението на съдиите, прокурорите, полицейските и съдебните служители и от персонала на компетентните органи, участващи в наказателните производства и разследванията, да предоставят на редовни интервали специализирано обучение във връзка с целите на настоящата директива, което съответства на функциите на въпросния персонал и органи.

Член 18

Способи за разследване

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че ефективни способи за разследване, като тези, които се използват в случаите на организирана престъпност или други тежки престъпления, са налични също така за разследване или наказателно преследване на престъпленията, посочени в членове 3 и 4.

Член 19

Координация и сътрудничество между компетентните органи в рамките на държава членка

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да установят подходящи механизми за координация и сътрудничество на стратегическо и оперативно равнище

между всички свои компетентни органи, участващи в предотвратяването и борбата с престъпленията срещу околната среда. Тези механизми са насочени най-малко към:

а) гарантиране на общи приоритети и разбиране на взаимоотношението между наказателното и административното правоприлагане;

б) обмен на информация за стратегически и оперативни цели;

в) консултация по отделни разследвания;

г) обмен на най-добри практики;

д) съдействие за европейските мрежи от практикуващи специалисти, които работят по въпроси, имащи отношение към борбата с престъпленията срещу околната среда и свързани с тях нарушения,

и които може да бъдат под формата на специализирани координационни органи, меморандуми за разбирателство между компетентни органи, национални мрежи за правоприлагане и съвместни обучителни дейности.

Член 20

Национална стратегия

1. До [*ОР — моля, въведете дата — в рамките на една година след влизането в сила на настоящата директива*] държавите членки установяват, публикуват и прилагат национална стратегия за борба с престъпленията срещу околната среда, в която се разглежда най-малко следното:

а) целите и приоритетите на националната политика в тази област на престъпление;

б) ролите и отговорностите на всички компетентни органи, участващи в противодействието на този вид престъпление;

в) начините на координация и сътрудничество между компетентните органи;

г) използването на административното и наказателното право за справяне с нарушения, свързани с престъпления в обхвата на настоящата директива;

д) необходимите ресурси и начините за подкрепа на специализацията на специалистите по правоприлагане;

е) процедурите и механизмите за редовен мониторинг и оценка на постигнатите резултати;

ж) съдействие на европейските мрежи, които работят по въпроси, имащи пряко отношение към борбата с престъпленията срещу околната среда и свързани с тях нарушения.

2. Държавите членки гарантират, че стратегията ще се преразглежда и актуализира на редовни интервали от не повече от 5 години въз основа на подход, основан на анализ на риска, за да се вземат предвид съответното развитие и тенденции и свързаните с тях заплахи относно престъпленията срещу околната среда.

Член 21

Събиране на данни и статистика

1. Държавите членки събират статистически данни, за да наблюдават ефективността на своите системи за борба с престъпленията срещу околната среда.

2. Статистическите данни, посочени в параграф 1, включват най-малко следното:

   а) броя на докладваните случаи на престъпления срещу околната среда;

   б) броя на разследваните случаи на престъпления срещу околната среда;

   в) средната продължителност на наказателните разследвания на престъпленията срещу околната среда;

   г) броя на присъдите за престъпления срещу околната среда;

   д) броя на физическите лица, осъдени и санкционирани за престъпления срещу околната среда;

   е) броя на юридическите лица, санкционирани за престъпления срещу околната среда или еквивалентни на тях престъпления;

   ж) броя на прекратените съдебни дела за престъпления срещу околната среда;

   з) видовете и равнищата на санкциите, наложени за престъпления срещу околната среда, включително по категории престъпления срещу околната среда съгласно член 3.

3. Държавите членки гарантират, че редовно се публикува консолидирани преглед на статистическите им данни.

4. Държавите членки предават ежегодно на Комисията посочените в параграф 2 статистически данни в стандартен формат, установен в съответствие с член 22.

5. Комисията публикува редовно доклад въз основа на статистическите данни, предадени от държавите членки. Докладът се публикува за пръв път три години след определянето на стандартния формат, посочен в член 22.

Член 22

Изпълнителни правомощия

1. Комисията е упълномощена да приема актове за изпълнение за установяване на стандартния формат за предаване на данни, посочен в член 21, параграф 4. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 23, параграф 2.

2. За целите на предаването на статистически данни стандартният формат съдържа следните елементи:

   а) обща класификация на престъпленията срещу околната среда;

   б) общо разбиране за бройните единици;

в) общо разбиране за процесуалните етапи (разследване, наказателно преследване, съдебен процес) в производствата за престъпления срещу околната среда;

г) общ формат на докладване.

Член 23

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

3. Когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта на акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 24

Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, до [*ОП — моля, въведете дата — в срок до 18 месеца след влизането в сила на директивата*]. Те незабавно информират Комисията за това. Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Когато държавите членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните мерки от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 25

Оценка и докладване

1. До *[ОП — моля, въведете дата — две години след края на срока за транспониране*] Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад с оценка на степента, в която държавите членки са взели необходимите мерки, за да се съобразят с настоящата директива. Държавите членки предоставят на Комисията информацията, необходима за изготвянето на този доклад.

2. *На всеки две години от [ОП — моля, въведете датата — една година след края на срока за транспониране*] държавите членки изпращат на Комисията доклад в срок до три месеца, който включва обобщение относно прилагането на членове 15—17, 19 и 20 и предприетите в съответствие с тях действия.

3. До *[ОП — моля, въведете датата — пет години след края на срока за транспониране*] Комисията извършва оценка на въздействието на настоящата директива и представя доклад на Европейския парламент и на Съвета.

Държавите членки предоставят на Комисията информацията, необходима за изготвянето на този доклад.

Член 26

Замяна на Директива 2008/99/ЕО

Директива 2008/99/ЕО се заменя по отношение на държавите членки, обвързани от настоящата директива, без да се засягат задълженията на тези държави членки по отношение на датата за транспониране на посочената директива в националното законодателство. За държавите членки, обвързани от настоящата директива, позоваванията на Директива 2008/99/ЕО се считат за позовавания на настоящата директива. Държавите членки, които не са обвързани от настоящата директива, остават обвързани от Директива (ЕС) 2008/98/ЕО.

Член 27

Прилагане на Директива 2005/35/ЕО

Директива 2009/123/ЕО престава да се прилага за държавите членки, които участват в настоящата директива, от датата на транспонирането ѝ.

Член 28

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник* на *Европейския съюз*.

Член 29

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

СЪДЪРЖАНИЕ

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА 54

1.1. Наименование на предложението/инициативата 54

1.2. Съответни области на политиката 54

1.3. Предложението/инициативата е във връзка със: 54

1.4. Цели 54

1.4.1. Общи цели 54

1.4.2. Конкретни цели 54

1.4.3. Очаквани резултати и въздействие 55

1.4.4. Показатели за изпълнението 55

1.5. Мотиви за предложението/инициативата 58

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочен или дългосрочен план, включително подробен график за изпълнението на инициативата 58

1.5.2. Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки. 60

1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото 61

1.5.4. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти 62

1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства 63

1.6. Продължителност и финансово отражение на предложението/инициативата .. 64

1.7. Планирани методи на управление 64

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ 65

2.1. Правила за мониторинг и докладване 65

2.2. Системи за управление и контрол 65

2.2.1. Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол 65

2.2.2. Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им 65

2.2.3. Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване) 65

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности 66

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА 67
3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове 67
3.2. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити 68
3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи 68
3.2.2. Очакван резултат, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи ... 71
3.2.3. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи 74
3.2.3.1. Очаквани нужди от човешки ресурси 75
3.2.4. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка 77
3.2.5. Финансов принос от трети страни 77
3.3. Очаквано отражение върху приходите 78

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Предложение за Директива относно защитата на околната среда чрез наказателното право и за изменение на Директива 99/2008/ЕО

1.2. Съответни области на политиката

Опазване на околната среда

Наказателно право

- Наказателнопроцесуално право
- Материално наказателно право

1.3. Предложението/инициативата е във връзка със:

☐ **ново действие**

☐ **ново действие след пилотен проект/подготвително действие**[60]

✓ **продължаване на съществуващо действие**

☐ **сливане или пренасочване на едно или няколко действия към друго/ново действие**

1.4. Цели

1.4.1. Общи цели

Амбицията на политиката и основната цел на инициативата е да се гарантира по-добра защита на околната среда чрез наказателното право и чрез по-добро разкриване, разследване, наказателно преследване и санкциониране на престъпленията срещу околната среда. Предвидената нова Директива относно престъпленията срещу околната среда ще спомогне за постигане на целите, установени в член 191 от ДФЕС, в Зеления пакт и в стратегията за биологичното разнообразие.

Тъй като настоящото предложение е свързано с преразглеждане на предишна директива, една от основните цели на настоящото предложение е да се преодолеят недостатъците и слабостите на Директива 2008/99/ЕО, установени по време на оценката ѝ през 2019—2020 г. (ndlr: „Конкретна цел“).

1.4.2. Конкретни цели

Конкретна цел №

1. Подобряване на ефективността на разкриването, разследването, наказателното преследване и санкционирането на престъпленията срещу околната среда чрез актуализиране на обхвата на директивата и чрез прецизиране на правната техника, използвана при определянето на обхвата.

[60] Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

2. Подобряване на ефективността на разкриването, разследването, наказателното преследване и санкционирането на престъпленията срещу околната среда чрез пояснявӑне или премахване на термините без определения, използвани в настоящото описание на престъпленията срещу околната среда.

3. Гарантиране на ефективни, възпиращи и пропорционални видове и равнища на санкции за престъпления срещу околната среда.

4. По-бързо трансгранично разследване и наказателно преследване.

5. Подобряване на вземането на информирани решения за престъпленията срещу околната среда чрез подобрено събиране и разпространение на информация и статистически данни относно мащаба на престъпленията срещу околната среда и усилията за борбата с тях.

6. Подобряване на цялостната оперативна ефективност на националните вериги на правоприлагане с цел насърчаване на откриването, разследването, наказателното преследване и санкционирането на престъпленията срещу околната среда.

1.4.3. Очаквани резултати и въздействие

Конкретизиране на въздействието, което предложението/инициативата следва да окаже върху целевите бенефициери/групи.

Основният очакван резултат на инициативата е да се подобри правната рамка на ЕС за борба с престъпленията срещу околната среда и да се засили правоприлагането на национално равнище. Потвърждава се, че наказателното право е последното средство, когато други мерки не са били достатъчни, за да се гарантира съответствие, което в настоящия случай се оказва от съществено значение за прилагането на законодателството на Съюза в областта на околната среда.

Директивата ще спомогне за подобряване на ефективността на националните системи за правоприлагане и санкциониране във връзка с престъпленията срещу околната среда и засилване на общественото доверие. Дори ако не е възможно прилагането на количествен подход към очакваните резултати от директивата върху цялостната защита на околната среда, е възможно да се приложи качествен подход към въздействията на подобрената екологична защита, за който ще допринесе преразгледаната директива.

Една по-ефективна директива, която води до по-добро правоприлагане чрез наказателното право, ще допринесе за подобряване на околната среда чрез своите превантивни и възпиращи ефекти. Когато е въведена ефективна система на наказателно право престъпленията срещу околната среда не се отплащат. Тя ще има също така положително въздействие върху живота, здравето и благосъстоянието на хората. Преразгледаната директива ще подобри инструментите за борба с престъпленията срещу околната среда и ще окаже също така положително икономическо въздействие. По този начин тя ще спомогне за намаляване на очакваните печалби от порядъка на 91—259 милиарда щатски долара от престъпления срещу околната среда в световен мащаб, които представляват загуби за обществата чрез загуби на данъчни приходи и загуби на приходи за спазващи правилата предприятия, и които подкопават доброто управление.

1.4.4. Показатели за изпълнение

Посочете показателите за мониторинг на напредъка и постиженията

Успехът на настоящото предложение не би могъл да се измери спрямо ясен базов вариант, тъй като в отделните държави членки липсва систематична информация за мащаба на престъпленията срещу околната среда и за усилията за преодоляването им. Тенденциите в престъпленията срещу околната среда зависят от развитието на световната търговия, от новите възможности, свързани с цифровизацията, и от взаимодействието на системите за наказателни санкции със системите за граждански и административни санкции в държавите членки.

Предлагат се следните качествени и количествени показатели за мониторинг на напредъка и успеха на инициативата:

— цялостно подобрение на правоприлагането и санкционирането на престъпленията срещу околната среда, изразено в засилено сътрудничество, специализация, по-добро обучение и обмен на информация;

— брой на успешно разследваните и наказателно преследваните случаи на престъпления срещу околната среда;

— брой на присъдите;

— вид и равнища на налаганите санкции, които трябва да станат по-ефективни, възпиращи и пропорционални на практика;

— брой на обучените длъжностни лица по въпроси, свързани с ефективното справяне с престъпленията срещу околната среда;

— наличие или разработване на национални стратегии за борба с престъпленията срещу околната среда.

Оценката чрез показатели за ефикасността на директивата трябва да бъде извършена в контекст. Понастоящем в държавите членки има много малко успешно приключили дела за престъпления срещу околната среда, а равнищата на санкциите са твърде ниски. През последното десетилетие няма възходяща тенденция (вж. ОВ, раздел 1.2 — „оценка на директивата и окончателен доклад за оценката“). Следователно стабилните възходящи тенденции по дела, свързани с околната среда, във всички държави членки биха били показателни за ефективността на директивата. Тъй като престъпленията срещу околната среда се увеличават в световен мащаб с 5 до 7 %, съответстващ процент на нарастване на успешните разследвания и присъдите може да се счита за успех. За разлика от това, ако на по-късен етап делата в областта на околната среда намалеят, това може да показва, че директивата е допринесла за успешното възпиране на престъпниците.

Показатели за изпълнение

В разпоредбите по-долу са представени предложения за показатели за мониторинг на всяка конкретна цел:

- Разширяване на обхвата на директивата

- Показател: Брой разследвания, наказателни преследвания, присъди и прекратени съдебни дела
- Базово равнище: там където има налична информация, не е имало възходящи тенденции в държавите членки
- Успех: Стабилни възходящи тенденции във всяка държава членка. В идеалния вариант увеличение с 5 до 7 %, което съответства на очаквания процент на годишно нарастване на престъпленията срещу околната среда

- По-прецизно определяне на видовете престъпления срещу околната среда по член 3:
  - Показател: както по-горе
  - Базово равнище: както по-горе
  - Успех: както по-горе
- Насърчаване на ефективни, възпиращи и пропорционални видове и равнища на санкции
  - Показател: Равнища на финансови глоби, наложени на физически лица, равнища на наказания за лишаване от свобода, равнища на финансови глоби, наложени на юридически лица, и видове и брой допълнителни санкции, наложени на физически лица
  - Базово равнище: понастоящем няма или има съвсем малко разпръснати статистически данни за санкции, наложени за престъпления срещу околната среда. Наличните данни и интервюта с практикуващи специалисти показват, че санкциите са твърде ниски, за да бъдат възпиращи
  - Успех: С оглед на настоящата ситуация успешното изпълнение би показало, че по отношение на наложените санкции е използван пълният набор от налични видове и равнища на санкции. Наложените допълнителни санкции следва да показват, че се използват всички видове санкции. Бихме искали да видим системно прилагане на премахването на вредите и на печалбите.
- Повече трансгранично сътрудничество
  - Показатели: брой случаи в областта на околната среда в Евроюст и OLAF, брой CEP в Евроюст, брой случаи/съобщения в SIENA в Европол и брой контакти с национални звена за контакт, които ще бъдат създадени
  - Базово равнище: настоящото равнище на Евроюст, OLAF, SIENA, професионалните мрежи като цяло е ниско
  - Успех: би било повишаването на трансграничното сътрудничество, отразено в цифровите данни на Евроюст, OLAF и Европол. Престъпленията срещу околната среда са четвъртата по големина категория престъпления в световен мащаб и затова броят на случаите в Европол и Евроюст следва да заема по-голям дял в общите случаи, разглеждани от тези агенции.
- По-ефективна верига на правоприлагане
  - Показатели: същите като тези за първата цел с едно допълнение: броят на държавите членки, които имат цялостни стратегии за борба с престъпленията срещу околната среда, броят на държавите членки, които имат специализирани звена за разследване и наказателно преследване и специализирани съдебни състави, броят на държавите членки, които са увеличили

своя персонал за правоприлагане, и броят на преминалите обучение полицаи, прокурори, съдии, митнически служители, административни инспектори.
- Базово равнище: същото като за първата цел
- Успех: същото като за първата цел

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или в дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

Има три вида изисквания, които съответстват на краткосрочните, средносрочните и дългосрочните цели.

Краткосрочни изисквания:

1. Определяне на минимални стандарти относно събирането на статистически данни
2. Държавите членки транспонират директивата в рамките на 18 месеца
3. Държавите членки гарантират, че деянията, посочени в член 3 от предложението, представляват престъпление, когато са незаконни и са извършени умишлено или най-малкото при груба небрежност
3. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да криминализират допълнителните нарушения спрямо околната среда
4. Държавите членки определят наказанията, свързани с престъпленията срещу околната среда за физическите и юридическите лица
5. Държавите членки определят утежняващите и смекчаващите обстоятелства по отношение на престъпленията срещу околната среда
6. Държавите членки определят способи за разследване
7. Всяка държава членка взема необходимите мерки, за да установи своята компетентност по отношение на престъпленията, посочени в предложението
8. Държавите членки осигуряват координация и сътрудничество на стратегическо и оперативно равнище между всички компетентни органи, ангажирани в предотвратяването и борбата с престъпленията срещу околната среда
9. Държавите членки определят национален орган за контакт с цел обмен на информация. Държавите членки гарантират също така свързването на националните органи за контакт със [системата e-EDES] и че те разполагат с процедури, чрез които своевременно да разглеждат спешните искания за помощ. Държавите членки информират Комисията, Европол и Евроюст за определените от тях органи за контакт. Те актуализират тази информация, когато е необходимо. Комисията изпраща тази информация на останалите държави членки.
10. Държавите членки дават право на достъп до преписките с дела относно престъпления, посочени в предложението, на всяка призната група, фондация или асоциация, които съгласно своя правилник имат за цел защитата на околната среда.

11. Държавите членки изпълняват подходящи действия, като например информационни кампании и кампании за повишаване на осведомеността, както и научноизследователски и образователни програми, насочени като цяло към намаляване на измамите, повишаване на осведомеността и намаляване на риска от превръщане в жертва на престъпления срещу околната среда. Когато е целесъобразно, държавите членки предприемат действията в сътрудничество със заинтересованите страни.

Средносрочни изисквания:

- Без да се засягат правилата относно трансграничното сътрудничество и взаимната правна помощ по наказателноправни въпроси, държавите членки, Евроюст, Европейската прокуратура и Комисията (OLAF) си сътрудничат, в рамките на съответните области на компетентност, в борбата срещу престъпленията, посочени в членове 3, 3а и 4.
- Държавите членки гарантират, че длъжностните лица, които разкриват, разследват, извършват наказателни преследвания или произнасят присъди за престъпления срещу околната среда, като например съдии, прокурори, полицаи, полицейски и съдебни служители и служители на тези компетентни органи, получават редовно специализирано обучение, съответстващо на техните функции.
- Без да се нарушава независимостта на съдебната власт и различията в организацията на съдебната власт в държавите от Съюза, държавите членки изискват от тези, които отговарят за обучението на съдиите, прокурорите, полицейските и съдебните служители и служителите на тези компетентни органи, участващи в наказателното производство и в разследванията, да предоставят подходящо обучение във връзка с целите на настоящата директива.
- В срок до една година след влизането в сила на настоящата директива държавите членки създават и публикуват национална стратегия относно борбата с престъпленията срещу околната среда и вземат мерки, за да гарантират редовното ѝ оценяване и актуализиране.
- Държавите членки събират систематични, надеждни и актуални статистически данни за престъпленията срещу околната среда от всеки компетентен орган, което ще даде възможност за последователно и системно сравнение и анализ на съответната информация.
- Държавите членки предават ежегодно на Комисията данните, събрани съгласно параграф 1.
- Комисията гарантира публикуването и предоставянето на специализирани агенции и органи на Съюза на консолидиран преглед на статистическите доклади и националните стратегии за изпълнението.

Дългосрочни изисквания:

- В срок до две години след края на срока за транспониране

Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад с оценка на степента, в която държавите членки са взели необходимите мерки, за да се съобразят с настоящата директива. Държавите членки предоставят на Комисията информацията, необходима за изготвянето на този доклад.

- В срок до пет години след края на срока за транспониране Комисията извършва оценка на въздействието на настоящата директива относно защитата на околната среда чрез наказателното право и представя доклад на Европейския парламент и на Съвета. Държавите членки предоставят на Комисията информацията, необходима за изготвянето на този доклад.

1.5.2. Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на Съюза и която е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.

Основания за действие на европейско равнище (ex-ante)

Съществуващата директива имаше за цел да осигури хармонизирана рамка за справяне с престъпленията срещу околната среда в целия Съюз и да улесни трансграничното сътрудничество. Както е описано подробно в доклада за оценката обаче, въпреки напредъка по създаването на общоевропейски набор от определения на престъпленията срещу околната среда и изискванията за по-силно възпиращи равнища на санкциите, самите държави членки не бяха в състояние да съгласуват своите разбирания за престъпленията срещу околната среда в рамките на съществуващото поле за действие в директивата. По подобен начин недостатъчните равнища на санкции в редица държави членки възпрепятстват прилагането на равнопоставени условия в целия ЕС и на инструменти за взаимно признаване (например европейската заповед за арест и европейската заповед за разследване).

Независимо от наличието на директивата броят на трансграничните разследвания и присъди в ЕС за престъпления срещу околната среда не се е увеличил съществено. Точно обратното, междувременно престъпленията срещу околната среда се увеличават годишно с 5 % до 7 % в световен мащаб, нанасяйки трайни вреди на местообитанията, на видовете, на човешкото здраве и на приходите на правителствата и на предприятията.

Очаквана генерирана добавена стойност от действие на Съюза (ex-post)

При наличието на по-ефективна директива ЕС може да осигури хармонизирана рамка за еднозначно разбиране на определенията за престъпления срещу околната среда и ефективен достъп до трансгранични способи за разследване. Чрез предоставянето на повече яснота относно правните определения и чрез сближаване на равнищата на санкциониране, както и чрез осигуряването на инструменти и задължения за трансгранично сътрудничество между държавите членки преразгледаната директива ще създаде по-равнопоставени условия с еквивалентна наказателноправна защита на околната среда в целия ЕС и ще

улесни трансграничното сътрудничество по разследвания и наказателни преследвания. Чрез улесняването на трансграничните разследвания, на наказателните преследвания и на присъдите действието на ЕС ще осигури ясна добавена стойност на борбата с престъпленията в областта на околната среда, които обикновено имат транснационални измерения, спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.

Тъй като престъпленията срещу околната среда често вредят на предприятията, които извършват законна дейност и плащат данъците си и които споделят неизвестен, но вероятно голям дял от прогнозната световна загуба, свързана с престъпленията срещу околната среда (от порядъка на 91—259 милиарда щатски долара), една ефективна законодателна рамка на ЕС относно престъпленията срещу околната среда ще окаже въздействие и върху функционирането на единния пазар на ЕС. Без такова общо за целия ЕС законодателство предприятията, които извършват дейност в държавите членки с ограничени определения за престъпления срещу околната среда или с по-снизходителни режими на правоприлагане, могат да имат конкурентно предимство пред предприятията, създадени в държави членки с по-строги правни уредби.

Ефективната политика за целия ЕС относно престъпленията срещу околната среда може да бъде от полза и за други цели на политиката на ЕС. Престъпленията срещу околната среда често са свързани с други форми на престъпления, като изпиране на пари, тероризъм, данъчни измами, фалшифициране или други форми на организирана престъпност, срещу които ЕС е приел редица законодателни актове през последните години. По-ефективното законодателство на ЕС относно престъпленията срещу околната среда би допринесло за ефективни стратегии за наказателно правоприлагане на равнището на ЕС и на национално равнище, които ще допринесат за преодоляване на всички съответни аспекти на престъпно взаимодействие.

1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото

Тъй като настоящото предложение е преразглеждане на съществуваща директива, направените изводи от подобен опит в миналото са насочени основно върху недостатъците и ползите от последната директива. Комисията извърши оценка на директивата през 2019/2020 г. в това отношение. В този доклад се установи, че директивата е имала добавена стойност, тъй като в нея за първи път е определена общата правна рамка на престъпленията срещу околната среда и са предвидени изисквания за ефективни, възпиращи и пропорционални санкции.

Все пак директивата не е имала голямо практическо въздействие, тъй като броят на успешно разследваните и завършили с присъда дела за престъпления срещу околната среда е останал на много ниско равнище и като цяло не е имало значителни възходящи тенденции през последните 10 години.

Освен това равнищата на санкциите са твърде ниски, за да бъдат възпиращи, а трансграничното сътрудничество не се е извършвало по систематичен начин.

Липсата на практическа ефективност на директивата се дължи отчасти на общия характер на нейните разпоредби. Това може да се обясни с ограничените компетенции на европейския законодател в областта на наказателното преди

влизането в сила на Договора от Лисабон, които не позволяваха да се навлезе в по-големи подробности, особено по отношение на санкциите.

В допълнение лошото правоприлагане в държавите членки допринася до голяма степен за това, че директивата няма голямо практическо въздействие. В оценката бяха констатирани значителни недостатъци в правоприлагането във всички държави членки и на всички равнища от веригата на правоприлагането (полиция, прокуратура и наказателни съдилища). Недостатъците в държавите членки са свързани с липсата на ресурси, на специализирани познания, на осведоменост и на определяне на приоритети, на сътрудничество и споделяне на информация, както и с липсата на всеобхватни национални стратегии за борба с престъпленията срещу околната среда, които да обхващат всички равнища на веригата на правоприлагането, и на мултидисциплинарен подход. Освен това липсата на координация между административното и наказателното правоприлагане и санкционирането често възпрепятства ефективността.

Беше установено също така, че липсата на надеждни, точни и пълни статистически данни за производствата във връзка с престъпления срещу околната среда в държавите членки не само е възпрепятствала оценката на Комисията, но пречи също така на националните създатели на политики и на практикуващите специалисти в областта на правоприлагането да наблюдават ефективността на своите мерки.

1.5.4. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти

Предложената Директива относно защитата на околната среда чрез наказателното право и за изменение на Директива 99/2008/ЕО е в съответствие със съобщението относно Зеления пакт, в което ясно се заявява, че "[Комисията] ще насърчава също така действията на ЕС, неговите държави членки и международната общност за повишаване на усилията за борба с престъпленията срещу околната среда", както и със стратегията за биологичното разнообразие, в която в приложение към съобщението е предвидена възможността за преразглеждане и изменение на предишната директива. През юли 2021 г. Комисията представи пакет с конкретни предложения за Зелен нов пакт, насочен към намаляване на емисиите с 55 % до 2030 г., и за превръщане на Европа в неутрална по отношение на климата до 2050 г. Наказателното право е само част от тази всеобхватна стратегия на ЕС за защита и подобряване на състоянието на околната среда, което е приоритет на настоящия състав на Комисията. В съобщението относно Зеления пакт и в стратегията за биологичното разнообразие се определя цял набор от мерки за защита на околната среда, обединени в цялостен подход, така че да се подсилват и да си влияят взаимно. Мерките относно наказателното право ще се прилагат като крайна мярка, когато другите мерки не са били достатъчни, за да се осигури спазване на изискванията.

Предложението е в съответствие и със:

- Плана за действие на ЕС срещу трафика на екземпляри от дивата флора и фауна с цел подобряване на екологичното спазване в областта на трафика на екземпляри от дивата флора и фауна;

- Оценката на заплахата от тежка и организирана престъпност на ЕС за 2021 г.(EU SOCTA), в която „престъпленията срещу околната среда" се

посочват като едни от основните заплахи, свързани с престъпността, пред които е изправен ЕС, и поради това престъпленията срещу околната среда са включени в Европейската мултидисциплинарна платформа за борба с криминални заплахи (EMPACT) 2022—2025 г.;

• Новата стратегия на ЕС за борба с организираната престъпност, обхващаща периода 2021—2025 т., представена от Комисията през април 2021 г., в която престъпленията срещу околната среда се определят като един от бъдещите приоритети на ЕС в борбата срещу организираната престъпност.

Целите на настоящото предложение са подкрепени от многогодишната финансова рамка, в която се поставя важен акцент върху дейностите за финансиране на защитата на околната среда. Някои синергии ще се получат от вече съществуващи програми. Пример за това са обучителните дейности, предвидени в предложението, като повечето от тях вече съществуват и се предоставят от CEPOL, от обучението на Фронтекс по правоприлагане и от различни професионални мрежи, като EJTN и ERA за съдебната власт. Тези организации вече получават ползи от бюджета на ЕС чрез програмата „Life“, ФВС или програмата за полиция и правосъдие и вече предоставят информация за правото в областта на околната среда.

1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително на възможностите за преразпределяне на средства

За да се справи с предложените нови задължения, като мониторинг на състоянието, увеличаване на обученията, предоставяне на насоки и повишаване на осведомеността, Комисията ще трябва да положи допълнителни усилия. За тези усилия ще се разчита на ГД „Правосъдие и потребители“ и на ГД „Околна среда“, тъй като повечето от посочените по-долу задачи ще изискват управление на времето и някои извънредни разходи.

1.6. Продължителност и финансово отражение на предложението/инициативата

☐ **ограничен срок на действие**

– ☐ в сила от [ДД/ММ]ГГГГ до [ДД/ММ]ГГГГ

– ☐ Финансово отражение от ГГГГ до ГГГГ за бюджетни кредити за поети задължения и от ГГГГ до ГГГГ за бюджетни кредити за плащания.

✓ **неограничена продължителност**

– Осъществяване с период на започване на дейност от 2022 г. до 2025 г.,

– последвано от функциониране с пълен капацитет.

1.7. Планирани методи на управление[61]

✓ **Пряко управление** от Комисията

– ✓ от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;

– ☐ от изпълнителните агенции

— **Споделено управление** с държавите членки

— **Непряко управление** чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

– ☐ трети държави или на органите, определени от тях;

– ☐ международни организации и техните агенции (да се уточни);

– ☐ ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд;

– ☐ органите, посочени в членове 70 и 71 от Финансовия регламент;

– ☐ публичноправни органи;

– ☐ частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото предоставят подходящи финансови гаранции;

– ☐ органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и които предоставят подходящи финансови гаранции;

– ☐ лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.

– *Ако е посочен повече от един метод на управление, пояснете в частта „Забележки“.*

Забележки

[61] Подробности във връзка с методите на управление и позоваванията на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BudgWeb: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Да се посочат честотата и условията.

В настоящото предложение са представени няколко правила за мониторинг и докладване. Първо, след края на периода на транспониране Комисията ще трябва да представи доклад относно транспонирането на директивата от държавите членки. Освен това, пет години след транспонирането на директивата тя ще трябва да представи друг доклад относно ефикасността на преразгледаната директива и да очертае възможности за подсилването ѝ. Тези два доклада служат за основа на правилата за мониторинг и докладване, посочени в предложението.

Освен това Комисията публикува двугодишен доклад относно събраните и предадени данни от държавите членки.

2.2. Система(и) за управление и контрол

2.2.1. Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол

С оглед на това, че предложението засяга работата на Комисията, и по-специално тази на ГД „Правосъдие и потребители“ и на ГД „Околна среда“, бюджетът на ЕС ще бъде изпълнен чрез пряко управление.

Съгласно принципа на добро финансово управление бюджетът се изпълнява в съответствие с ефективен и ефикасен вътрешен контрол.

По отношение на контрола ГД „Правосъдие и потребители“ и ГД „Околна среда“ подлежат на:

— вътрешен одит от Службата за вътрешен одит на Комисията;

— външни независими одити от Европейската сметна палата (ЕСП);

— годишно освобождаване от отговорност от страна на Европейския парламент;

— възможни административни разследвания, извършвани от OLAF;

— допълнително равнище на контрол и отчетност, осигурено от Европейския омбудсман.

2.2.2. Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им

На този етап не са установени конкретни рискове.

2.2.3. Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)

Съгласно насоките на централните служби на Комисията разходите за контрол на равнището на Комисията са оценени въз основа на разходите на различните етапи на контрол. Общата оценка на всеки режим на управление се получава от

съотношението между всички тези разходи и общата платена сума през годината за съответния режим на управление.

Съотношението „разходи за контрол/плащане на съответните управлявани фондове“ се отчита от Комисията. В годишния отчет за дейността на ГД „Правосъдие и потребители“ за 2020 г. това съотношение е 10,45 % във връзка с Пряко — възлагане на обществени поръчки. В годишния отчет за дейността на ГД „Околна среда“ 2020 г. това съотношение е 1,55 %.

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Да се посочат съществуващите или планираните мерки за предотвратяване и защита, например от стратегията за борба с измамите.

Законодателната финансова обосновка се отнася до разходите за персонал и обществените поръчки, като се прилагат стандартни правила за този вид разходи.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

- Съществуващи бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид разход	Финансов принос			
	Число	Многогод./едногод.[62]	от държави от ЕАСТ[63]	от държави кандидатки [64]	от трети държави	по смисъла на член 21, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент
2	Сближаване, устойчивост и ценности	Едногод.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ
7	Европейска публична администрация	Едногод.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ

- Поискани нови бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид разход	Финансов принос			
	Число	Многогод./едногод.	от държави от ЕАСТ	от държави кандидатки	от трети държави	по смисъла на член 21, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент
	[XX.YY.YY.YY]		ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ

62 Многогод. = многогодишни бюджетни кредити / Едногод. = едногодишни бюджетни кредити.

63 ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

64 Държави кандидатки и ако е приложимо, потенциални кандидатки от Западните Балкани.

3.2. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

– ☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи

– ✓ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка	2	Сближаване, устойчивост и ценности

Генерална дирекция „Правосъдие и потребители“			Година **2025 г.**[65]	Година **2026 г.**	Година **2027 г.**	Година **N+4**	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			**ОБЩО**
• Бюджетни кредити за оперативни разходи										
Насърчаване на съдебното сътрудничество	Поети задължения	1а)	0,350 000							**0,350 000**
	Плащания	2а)	0,350 000							**0,350 000**
Бюджетен ред	Поети задължения	1б)								
	Плащания	2б)								
Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми[66]										
Бюджетен ред		3)								
ОБЩО бюджетни кредити	Поети задължения	=1а +1б +3	0,350 000							**0,350 000**

65 Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата. Буквата N да се замени с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021 г.). Същото за следващите години.

66 Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

за ГД „Правосъдие и потребители“	Плащания	=2a +2б +3	0,350 000							

• ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи	Поети задължения	4)								
	Плащания	5)								
• ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми		6)								
ОБЩО бюджетни кредити ФУНКЦИЯ <….> от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	=4+6								
	Плащания	=5+6								

Ако предложението/инициативата има отражение върху повече от една оперативна функция, да се повтори частта по-горе:

• ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи (всички оперативни функции)	Поети задължения	4)								
	Плащания	5)								
ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми (всички оперативни функции)		6)								
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИИ 1—6 от многогодишната финансова рамка (Референтна стойност)	Поети задължения	=4+6								
	Плащания	=5+6								

Функция от многогодишната финансова рамка	**7**	Европейска публична администрация

Тази част следва да бъде попълнена, като се използва таблицата за бюджетни данни от административно естество, която най-напред се въвежда в приложението към законодателната финансова обосновка (приложение V към вътрешните правила), което се качва в DECIDE за провеждането на вътрешни консултации между службите.

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		Година **2025 г.**	Година **2026 г.**	Година **2027 г.**	Година **N+3**	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			**ОБЩО**
Генерална дирекция „Правосъдие и потребители“									
• Човешки ресурси		0,105 048	0,022 109	0,022 109					**0,149 266**
• Други административни разходи									
ОБЩО ГД „Правосъдие и потребители“	Бюджетни кредити	0,105 048	0,022 109	0,022 109					**0,149 266**
Генерална дирекция „Околна среда“									
• Човешки ресурси		0,105 048	0,022 109	0,022 109					**0,149 266**
• Други административни разходи									
ОБЩО Генерална дирекция „Околна среда“	Бюджетни кредити	0,105 048	0,022 109	0,022 109					**0,149 266**

ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	(Общо поети задължения = Общо плащания)	0,210 096	0,044 218	0,044 218					**0,298 532**

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		Година **2025 г.**	Година **2026 г.**	Година **2027 г.**	Година **N+3**	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			**ОБЩО**
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИИ 1—7 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	0,560 096	0,044 218	0,044 218					**0,648 532**
	Плащания	0,560 096	0,044 218	0,044 218					**0,648 532**

3.2.2. Очакван резултат, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи

Бюджетни кредити за поети задължения в милиони евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Да се посочат целите и резултатите ⇩			Година **2025 г.**		Година **2026 г.**		Година **2027 г.**		Година **N+3**		Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)						**ОБЩО**	
	КРАЙНИ ПРОДУКТИ																	
	Вид[67]	Средни разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Общ брой	Общо разходи
КОНКРЕТНА ЦЕЛ №5[68] Подобряване на вземането на информирани решения относно престъпленията срещу околната среда чрез по-добро събиране и разпространение на статистически данни.																		

[67] Крайните продукти са продукти и услуги, които следва да бъдат доставени (напр.: брой финансирани обмени на обучаващи се, брой километри на изградени пътища и пр.).

[68] Съгласно описанието в точка 1.4.2. „Конкретни цели...“

Експерт по събиране на статистически данни за определяне на минимални стандарти и представяне на формат на доклад на държавите членки				0,111 297														0,111 297
Поддържане на стандартите:				0,016 582		0,016 582		0,016 582										0,049 746
Двугодишен доклад на ЕС относно данни на държавите членки				0,027 636		0,027 636		0,027 636										0,082 908
Междинен сбор за конкретна цел № 1				0.155 515		0,044 218		0,044 218										0,243 951
Мониторинг на директивата																		
Изпълнител за провеждане на проучването относно транспонирането на директивата от държавите членки				0,350														

Персонал на Комисията за преглед и управление на проучването на изпълнителя				0,054 581														
Междинен сбор за мониторинг на директивата				0,404 581														0,404 581
ОБЩО				0,560 096		0,044 218		0,044 218										0,648 532

3.2.3. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

– ☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи

– ✓ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година **2025 г.**	Година **2026 г.**	Година **2027 г.**	Година **N+3**	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			**ОБЩО**
ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка								
Човешки ресурси	0,210 096	0,044 218	0,044 218					**0,298 532**
Други административни разходи								
Междинен сбор ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	0,210 096	0,044 218	0,044 218					**0,298 532**

Извън ФУНКЦИЯ 7[69] от многогодишната финансова рамка								
Човешки ресурси								
Други административни разходи с административен характер								
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка								

ОБЩО	0,210 096	0,044 218	0,044 218					**0,298 532**

Бюджетните кредити, необходими за човешки ресурси и други разходи с административен характер, ще бъдат покрити от бюджетни кредити на ГД, които вече са определени за управлението на действието и/или които са преразпределени в рамките на ГД, при необходимост заедно с допълнително отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

69 Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

3.2.3.1. Очаквани нужди от човешки ресурси

– ☐ Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси.

– ✓ Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

Оценката се посочва в еквиваленти на пълно работно време

		Година **2025 г.**	Година **2026 г.**	Година **2027 г.**	Година **N+3**	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)		
•Длъжности в щатното разписание (длъжностни лица и срочно наети служители)								
20 01 02 01 (Централа и представителства на Комисията)		2	1	1				
20 01 02 03 (Делегации)								
01 01 01 01 (Непреки научни изследвания)								
01 01 01 11 (Преки научни изследвания)								
Други бюджетни редове (да се посочат)								
• Външен персонал (в еквивалент на пълно работно време: ЕПРВ)[70]								
20 02 01 (ДНС, КНЕ, ПНА от общия финансов пакет)								
20 02 03 (ДНП, МП, КНЕ, ПНА и МЕД в делегациите)								
XX 01 xx **yy zz** [71]	— в централата							
	— в делегациите							
01 01 01 02 (ДНС, КНЕ, ПНА — Непреки научни изследвания)								
01 01 01 12 (ДНС, КНЕ, ПНА — Преки научни изследвания)								
Други бюджетни редове (да се посочат)								
ОБЩО		**2**[72]	**1**	**1**				

XX е съответната област на политиката или съответният бюджетен дял.

Нуждите от човешки ресурси ще бъдат покрити от персонала на ГД, на който вече е възложено управлението на дейността и/или който е преразпределен в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят:

Длъжностни лица и срочно наети служители	2025 г: Конкретна цел номер пет: • Еднократни разходи: длъжностно лице на Комисията, което ще е експерт по събиране на статистически данни, в идеалния случай по статистика на престъпленията, с цел определяне на минимални стандарти и изготвяне на формат на доклад за държавите членки, който да им даде възможност да докладват статистически данни по хармонизиран начин. Тази задача ще бъде извършена за 162 дни.

70 ДНП = договорно нает персонал; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация.

71 Подтаван за външния персонал, покрит с бюджетните кредити за оперативни разходи (предишни редове ВА).

72 Тези стойности на ЕПРВ не се отнасят до пълната година, а само за 7 месеца в годината.

	• Нееднократни разходи: длъжностно лице на Комисията, което ще е експерт по събиране на статистически данни, в идеалния случай по статистика на престъпленията, с цел поддържане на данните и изготвяне на двугодишен доклад относно данните, представени от държавите членки. Тази задача ще бъде изпълнявана 64 дни всяка година, считано от 2025 г. Докладване относно транспонирането на директивата • Еднократни разходи: длъжностно лице на Комисията, което ще управлява и проверява проучването на изпълнителя, и ще изготвя действителния доклад за оценка на службите на Комисията. Тази задача ще бъде извършена за 79 дни през 2025 г. Начало през 2025 г. и продължение във всяка година: Конкретна цел номер пет: • Нееднократни разходи: длъжностно лице на Комисията, което ще е експерт по събиране на статистически данни, в идеалния случай по статистика на престъпленията, с цел поддържане на данните и изготвяне на двугодишен доклад относно данните, представени от държавите членки. Тази задача ще се изпълнява по 64 дни всяка година, считано от 2025 г.
Външен персонал	

3.2.4. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

Предложението/инициативата:

– ✓ Предложението/инициативата е съвместимо(а) с настоящата многогодишна финансова рамка.

– ☐ налага да се използват неразпределеният марж под съответната функция от МФР и/или специалните инструменти, предвидени в Регламента за МФР.

Обяснете какво е необходимо, като посочите съответните функции, бюджетни редове и суми и инструментите, които се предлага да бъдат използвани.

– ☐ налага преразглеждане на МФР.

Обяснете какво е необходимо, като посочите съответните функции, бюджетни редове и суми.

3.2.5. Финансов принос от трети страни

Предложението/инициативата:

– ✓ не предвижда съфинансиране от трети страни

– ☐ предвижда съфинансиране от трети страни, като оценките са дадени по-долу:

Бюджетни кредити в млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година **N**[73]	Година **N+1**	Година **N+2**	Година **N+3**	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			Общо
Да се посочи съфинансиращият орган								
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити								

[73] Година N е годината, през която започва да се изпълнява предложението/инициативата. Буквата N да се замени с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021 г.). Същото за следващите години.

3.3. Очаквано отражение върху приходите

– ✓ Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.

– ☐ Предложението/инициативата има следното финансово отражение:

  – ☐ върху собствените ресурси

  – ☐ върху разните приходи

  – Моля, посочете дали приходите са записани по разходни бюджетни редове ☐

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Приходен бюджетен ред:	Налични бюджетни кредити за текущата финансова година	Отражение на предложението/инициативата[74]						
		Година **N**	Година **N+1**	Година **N+2**	Година **N+3**	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)		
Член								

За целевите приходи да се посочат съответните разходни бюджетни редове.

Други забележки (например метод/формула за изчисляване на отражението върху приходите или друга информация).

[74] Що се отнася до традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта), посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 20 % за разходи по събирането.